

SCHÉMA ŠTÁTNEJ POMOCI

NA PODPORU NAPLNENIA ZÁKLADNEJ ÚROVNE POTRIEB LIKVIDITY ZDROJMI EŠIF V SÚVISLOSTI S NÁKAZOU COVID-19 – SIH

(schéma štátnej pomoci v zmysle článku 107, odsek 3, písm. b ZFEÚ)
v znení Dodatkov č. 1, č. 2 a č. 3

Programové obdobie 2014-2020

OPERAČNÝ PROGRAM INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA

PRIORITNÁ OS 11 POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI A RASTU MSP

Investičná priorita 3a) Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov

Investičná priorita 3c) Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb

PRIORITNÁ OS 12 ROZVOJ KONKURENCIESCHOPNÝCH MSP V BRATISLAVSKOM KRAJI

Investičná priorita 3d) Podpora kapacity MSP pre rast na regionálnych, celoštátnych a medzinárodných trhoch a zapojenia sa do procesov inovácií

Bratislava, december 2021

OBSAH

Oddiel I. Všeobecné informácie.....	4
1. Preambula: Opis vážneho otrasu ekonomiky Slovenskej republiky a oficiálna reakcia slovenských úradov	4
1.1. Ekonomický dopad prepuknutia ochorenia Covid-19 v Slovenskej republike	4
1.2. Prehľad hlavných udalostí a opatrení medzi prepuknutím ochorenia COVID-19 a prijatím schémy.....	6
2. Všeobecný opis opatrení pomoci	9
2.1. Právny základ	9
2.2. Poskytovateľ pomoci, Administrátor schémy a Vykonávateľ schémy	12
2.3. Účel pomoci	13
2.4. Rozsah pôsobnosti.....	14
2.5. Prijímatelia pomoci	15
2.6. Rozpočet.....	17
3. Charakter pomoci poskytovanej podľa schémy	17
3.1. Formy pomoci	17
3.2. Oprávnené výdavky a projekty.....	18
3.3. Podmienky poskytnutia pomoci	19
3.4. Mechanizmus poskytnutia pomoci	24
3.5. Kumulácia	26
Oddiel II Dodatočné informácie.....	28
4. Všeobecné potvrdenia a záväzky	28
4.1. Monitorovanie a podávanie správ.....	28
4.2. Kontrola a audit	29
4.3. Dôvernosť informácií	30
4.4. Pravidlá Európskych štrukturálnych a investičných fondov.....	30
4.5. Trvanie pomoci	30
5. Prílohy.....	31
Príloha č. 1.....	32
Definícia MSP.....	32
Článok 1 Podnik	32

Článok 2 Počet zamestnancov a finančné limity určujúce kategórie podnikov	32
Článok 3 Typy podnikov, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte počtu zamestnancov a finančných súm	32
Článok 4 Údaje používané v prípade počtu zamestnancov a finančných súm a referenčné obdobie.....	34
Článok 5 Počet zamestnancov.....	34
Článok 6 Vyhotovenie údajov o podniku.....	35

ODDIEL I. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

1. PREAMBULA: OPIS VÁŽNEHO OTRASU EKONOMIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY A OFICIÁLNA REAKCIA SLOVENSÝCH ÚRADOV

1.1. EKONOMICKÝ DOPAD PREPUKNUTIA OCHORENIA COVID-19 V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Ekonomika Slovenskej republiky zaznamenala v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 vážny otras, ako vyplýva z aktualizácie oficiálnej makroekonomickej prognózy Ministerstva financií SR (MFSR), zverejnenej v súvislosti s 51. zasadnutím Výboru pre makroekonomické prognózy, ktoré sa prostredníctvom online videohovoru konalo dňa 8.4.2020.

Podľa tejto prognózy možno očakávať, že pandémia prinesie slovenskej ekonomike v roku 2020 recesiю na úrovni 7,2%. Opatrenia zväčšujúce spoločenský odstup po celom svete spomaľujú šírenie nákazy, ale aj ekonomickú aktivitu. Tento odhad stojí na predpoklade, že slovenská ekonomika aj jej zahraniční obchodní partneri zostanú výrazne utlmení v období dvoch mesiacov. Výkon ekonomiky klesne výrazne najmä v druhom štvrťroku a to naprieč sektormi služieb, priemyslu a stavebníctva. V druhej polovici roka očakáva MFSR postupné oživenie, hoci nie rovnomerne v každom sektore, keďže čiastočné obmedzenia môžu stále pretrvávať. Predkrízový výkon by mala ekonomika dohnať až koncom roku 2021.

Ukazovateľ	2019	2020
	<i>skut.</i>	
Hrubý domáci produkt		
HDP	2,3	-7,2
HDP, b.c. (mld. €)	94,2	89,0
Súkromná spotreba	2,2	-8,4
Súkromná spotreba, b.c.	5,0	-6,5
Vládna spotreba	3,8	1,8
Fixné investície	4,4	-20,3
Export tovarov a služieb	1,7	-21,4
Import tovarov a služieb	2,6	-25,5
Trh práce		
Zamestnanosť (štatistické výkazníctvo)	1,0	-3,8
Mzdy, nominálne	7,8	1,6
Mzdy, reálne	5,0	-0,1
Miera nezamestnanosti	5,8	8,8
Príspevky k rastu HDP		
Domáci dopyt	3,0	-10,5
<i>Súkromná spotreba</i>	1,2	-4,6
<i>Vládna spotreba</i>	0,7	0,3
<i>Fixné investície</i>	0,9	-4,4
<i>Zmena stavu zásob</i>	0,2	-1,8
Zahraničný dopyt	-0,7	3,3

HDP stiahnu v roku 2020 nadol nielen procyklické investície a absencia zahraničného dopytu, ale aj obmedzená domáca spotreba. Hoci disponibilný príjem obyvateľstva neklesá tak výrazne, spotreba domácností je ovplyvnená viacerými kanálmi, opatreniami proti šíreniu nákazy, obavami z nakazenia aj neistotou ohľadom budúceho vývoja. Výpadok príjmov je čiastočne kompenzovaný vládnymi opatreniami, takže miera úspor domácností dočasne stúpne. Investície sa prepadnú podobne hlboko ako počas globálnej finančnej krízy v 2009 a ekonomika bude výrazne podchladená. Obdobne aj export utrpí z dôvodu pandémie výrazné straty. Obchodná bilancia však môže skončiť paradoxne kladná, keďže pokles spotreby zníži aj množstvo dovážaného tovaru a služieb. Vlášna spotreba bude tlmiť dôsledky krízy.

Zamestnanosť v roku 2020 výrazne klesne a z trhu práce ubudne 88 tis. pracovných miest. Ľudia prídu o prácu najmä vo vybraných sektoroch služieb (turizmus, stravovacie služby, maloobchod či doprava), ale aj v priemysle a stavebníctve. Vlášne opatrenia podporujúce skrátenú prácu (tzv. *kurzarbeit*) však budú nárast nezamestnanosti tlmiť. MFSR predpokladá, že bez týchto opatrení by došlo k výraznejšiemu prepúšťaniu a nezamestnanosť by bola o takmer 20 tis. osôb vyššia. Oživenie trhu práce predpokladáme v druhom polroku 2020, avšak bude len postupné a predkrízovú úroveň zamestnanosti na horizonte prognózy nedosiahneme. Zrkadlovo, miera nezamestnanosti v roku 2020 stúpne na 8,8 % a v ďalších rokoch bude klesať, ale stále sa bude nachádzať nad predkrízovou úrovňou.

Riziká prognózy sú negatívne, čo MFSR zohľadňuje pri tvorbe alternatívnych scenárov ku prognóze. Neistá dĺžka pandémie aj opakované návraty ochorenia môže ekonomický prepád prehĺbiť. Globálne dodávateľské reťazce sa môžu narušiť a ich opätovné skordinovanie môže trvať dlhšie, čo spomalí oživenie. Benefity zo zapojenia do medzinárodného obchodu môžu byť v budúcnosti oslabené tlakom na sebestačnosť. V neposlednom rade firmy v manažmente rizík budú viac zohľadňovať tvorbu likviditnej rezervy na úkor tvorby investícií a väčší dôraz sa môže klásť na geografickú diverzifikáciu dodávateľov.

Strednodobá prognóza makroekonomického vývoja pripravená MFSR bola všetkými členmi Výboru pre makroekonomické prognózy (ČSOB, Infostat, NBS, SLSP, VÚB, Tatrabanka, Unicredit, SAV) charakterizovaná ako realistická. Detailná makroekonomická prognóza, ako aj zápis z Výboru pre makroekonomické prognózy a podkladové materiály sú dostupné na internetovej stránke Inštitútu pre finančnú politiku MFSR (<https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/ekonomicke-prognozy/makroekonomicke-prognozy/51-zasadnutie-vyboru-makroekonomicke-prognozy-april-2020.html>).

Súčasná ekonomická situácia s ohľadom na druhú vlnu pandémie je podrobne zhodnotená v Prílohe č. 2, ktorú tvorí Komentár Inštitútu finančnej politiky Ministerstva financií SR k makroekonomickému vývoju.

1.2. PREHLAD HLAVNÝCH UDALOSTÍ A OPATRENÍ MEDZI PREPUKNUTÍM OCHORENIA COVID-19 A PRIJATÍM SCHÉMY

Dňa 27. februára 2020 bol v súvislosti s ochorením COVID-19 zriadený krízový štáb, zasadajúci na Ministerstve zdravotníctva SR pod vedením ministerky vnútra SR a s účasťou hlavného hygienika SR, predstaviteľov Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva obrany SR, Ministerstva dopravy SR, Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a Ministerstva financií SR.

Dňa 6. marca 2020, po potvrdení prvého prípadu nákazy ochorením COVID-19 na Slovensku, prijal Ústredný krízový štáb okrem iného nasledovné opatrenia:

- Zákaz všetkých príletov a odletov z Talianska od pondelka 9. marca 2020 a pokračovanie v meraní teploty cestujúcim na letiskách v Bratislave, v Košiciach a v Poprade
- Zákaz návštev vo všetkých nemocniciach, väzniciach, domovoch sociálnych služieb a detských domovoch
- Odporúčanie verejnosti zväziť účasť na hromadných podujatiach – športových, kultúrnych podujatiach, diskotékach a pod.

Dňa 10. marca 2020 Ústredný krízový štáb SR v súvislosti so šíriacim sa ochorením COVID-19 zakázal organizovanie športových, kultúrnych aj verejných podujatí na Slovensku po dobu 14 dní. Pod „hromadnými podujatiami športovej, kultúrnej, spoločenskej či inej povahy“ sa rozumejú napríklad divadelné, filmové, audiovizuálne predstavenia, výstavy, koncerty, diskotéky, športové podujatia, sväté omše, plesy, svadby a iné hromadné podujatia. Osoby vracajúce sa z Talianska, Číny, Iránu a Južnej Kórei dostali nariadené, aby zostali v karanténe spolu so svojimi rodinnými príslušníkmi, s ktorými žijú v spoločnej domácnosti.

Uznesením Vlády SR č.111 z 11. marca 2020 bola vyhlásená mimoriadna situácia v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korona vírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky.

Dňa 12. marca 2020 Ústredný krízový štáb SR prijal ďalšie opatrenia: od pondelka 16.3.2020 sa na 14 dní zatvorili všetky materské školy, základné a stredné školy, univerzity a všetky voľnočasové zariadenia i priestory. Zároveň sa zaviedla povinná 14-dňová karanténa pre všetkých, ktorí sa vrátia zo zahraničia, pod hrozbou pokuty 1659 eur. Na územie SR mali prístup len obyvatelia, ktorí majú na Slovensku trvalý alebo prechodný pobyt, prípadne platný cestovný pas.

Všetky tri medzinárodné letiská na Slovensku boli uzavreté. Zastavená bola aj medzinárodná autobusová a vlaková preprava, okrem zásobovania. Vnútroštátne vlaky začali premávať v prázdninovom režime. Medzitransitná kamiónová doprava zostala povolená. V piatok 13.03.2020 od 7:00 sa spustili hraničné kontroly.

Ústredný krízový štáb ďalej rozhodol o zatvorení zábavných podnikov, aquacentier, lyžiarskych stredísk, diskoték, detských kútikov, plavární, fitnesscentier a podobne. Od 14. marca 2020 sa zatvorili aj nákupné centrá, s výnimkou lekární, potravín a predajní drogérie. V platnosti zostal zákaz organizovať a usporadúvať hromadné podujatia športovej, kultúrnej, spoločenskej či inej povahy. Úradné hodiny na klientskych centrách, úradoch práce a podobne sa obmedzili.

V súlade s rozhodnutím Ústredného krízového štábu bolo uznesením Vlády SR č.113 z 15. marca 2020 nariadené hlavnému hygienikovi SR vydať opatrenie, ktorým sa na 14 dní uzatvorili všetky maloobchodné prevádzky a všetky prevádzky poskytujúce služby okrem: predajní potravín, predajní drogérie, lekární, predajní a výdajní zdravotníckych pomôcok, stravovacích zariadení, predajní novín a tlačovín, pôšt, bánk a poisťovní, čerpacích staníc pohonných hmôt a palív, prevádzok telekomunikačných operátorov, obchodom s krmivom pre zvieratá a veterinárnych ambulancií, a takisto nariadiť zákaz prítomnosti zákazníkov v priestoroch prevádzok verejného stravovania.

V ten istý deň 15. marca 2020 Vláda SR svojím uznesením č. 114 v reakcii na vývoj situácie v súvislosti s výskytom choroby COVID-19 vyhlásila núdzový stav.

Dňa 19. marca 2020 Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (UVZSR) z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území SR vládou SR od 12. marca 2020 v súvislosti s ochorením COVID-19 nariadil izoláciu v domácom prostredí po dobu 14 dní sa nariaďuje všetkým osobám s prechodným a trvalým pobytom v SR, žijúcim na území SR nad 90 dní alebo zamestnaným na území SR, ktoré sa v období od 13. marca 2020 od 7.00 h vrátili zo zahraničia, vrátane osôb, ktoré s touto osobou žijú v spoločnej domácnosti.

Dňa 24. marca 2020 UVZSR predĺžil zákaz všetkým fyzickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám organizovať a usporadúvať hromadné podujatia športovej, kultúrnej, spoločenskej či inej povahy na neurčito (do odvolania).

Odo dňa 25. marca 2020 UVZSR zakázal až do odvolania vychádzať a pohybovať sa na verejnosti bez prekrytia horných dýchacích ciest (napríklad respirátor, rúško, šál, šatka, atď.). UVZSR ďalej nariadil každú nedeľu v mesiaci uzatvoriť predajne potravín, mäsa, chleba a pečiva, ovocia a zeleniny, predajne potravín na osobitné výživové účely pre dojčatá a malé deti a predajne potravín na osobitné lekárske účely; lekárne, predajne a výdajne zdravotníckych pomôcok; predajne drogérie; predajne novín a tlačovín; predajne s krmivom pre zvieratá a veterinárnych ambulancií a v tento deň (nedeľu) vykonávať povinnú dezinfekciu priestorov predmetných prevádzok. Takisto nariadil pozastaviť poskytovanie sociálnych služieb v denných stacionároch pre seniorov, zariadeniach pre seniorov s ambulatnou formou sociálnej služby, domovoch sociálnych služieb s ambulatnou formou sociálnej služby, denných centrách ("kluboch dôchodcov"), atď.

Dňa 29. marca 2020 UVZSR vydal opatrenie, ktorým sa uzatvorenie všetkých maloobchodných prevádzok a všetkých prevádzok poskytujúcich služby s výnimkou vyššie menovaných predĺžilo na

neurčito (do odvolania). Zároveň nariadil v predajniach potravín vstup a pobyt v prevádzke umožniť len s prekrytými hornými dýchacími cestami (napríklad rúško, šál, šatka, atď.); pri vchode do prevádzky aplikovať dezinfekciu na ruky alebo poskytnúť jednorazové rukavice; v radoch nakupujúcich zabezpečiť odstup minimálne 2 metre a počet nakupujúcich v prevádzke v jednom okamihu obmedziť na koncentráciu jeden nakupujúci na 25 m² z predajnej plochy prevádzky.

Národná rada Slovenskej republiky (NRSR) prijala dňa 2. apríla 2020 zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (Lex Corona), ktorým sa okrem iného zaviedla právna fikcia, že za daňový nedoplatok sa nepovažuje dlžná suma dane ktorej lehota splatnosti uplynie počas obdobia pandémie a ktorú daňový subjekt zaplatí alebo odvedie do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie a odložilo sa podávanie daňových priznaní k dani z príjmov na rovnaký termín. NRSR ďalej prijala aj novelu Zákonníka práce, ktorou zaviedla právo zamestnávateľa nariadiť zamestnancovi prácu z domu zamestnanca aj proti jeho vôli, za predpokladu, že práca vykonávaná zamestnancom to umožňuje, práca na pracovisku nie je nevyhnutná, prípadne je riziková z dôvodu šírenia prenosnej choroby. Zároveň v rovnakých prípadoch zaviedla aj právo zamestnanca pracovať z domu aj v prípade, ak to zamestnávateľ nenariadil. Novelou sa tiež uzákonilo, že zatvorenie prevádzky zamestnávateľa z dôvodu rozhodnutia štátneho orgánu, resp. vyhlásenia núdzového stavu, znamená prekážku v práci na strane zamestnávateľa. V takomto prípade patrí zamestnancovi, ktorý nemôže vykonávať z týchto dôvodov prácu, náhrada mzdy v sume 80 % jeho priemerného mesačného zárobku, najmenej však vo výške minimálnej mzdy.

Uznesením vlády SR č. 207 zo 6. apríla 2020 vláda rozšírila opatrenia núdzového stavu a obmedzila slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania v čase od 8. apríla 2020 0.00 hod do 13. apríla 2020 23.59 (obdobie veľkonočných sviatkov), pričom toto obmedzenie sa nevzťahovalo na obvyklú cestu do zamestnania alebo výkon podnikateľskej činnosti, cestu v nevyhnutnom rozsahu za účelom obstarania nevyhnutných základných životných potrieb ap.

Dňa 7. apríla 2020 NRSR schválila novelizáciu Lex Corona¹, ktorou ustanovila možnosť odkladu splácania úverov poskytnutých spotrebiteľom, fyzickým osobám – podnikateľom a malým a stredným podnikom, s cieľom umožniť týmto dlžníkom reagovať na vzniknutú mimoriadnu situáciu a zabrániť paralyzovaniu ich činností.

Dňa 22. apríla 2020 bola v NRSR schválená ďalšia novela Lex Corona², ktorou sa zaviedli viaceré zjednodušenia v daňovej a colnej oblasti.

¹ Zákon č. 75/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19.

² Zákon č. 96/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení zákona č. 75/2020 Z. z.

Dňa 13. mája 2020 NRSR schválila tretiu novelu Lex Corona³, ktorá tvorí súčasť právneho základu schém na podporu naplnenia základnej a vyššej úrovne potrieb likvidity štátnymi zdrojmi v súvislosti s nákazou COVID-19, ku ktorým je táto schéma analogickým doplnkom zo zdrojov Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej aj „EŠIF“).

Dňa 30. septembra Vláda SR svojím uznesením č. 114 v reakcii na druhú vlnu choroby COVID-19 svojím uznesením č. 587/2020 v súlade s čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov dňom 1. októbra 2020 vyhlásila na obdobie 45 dní na postihnutom území SR opäť núdzový stav.

Dňa 11. novembra 2020 Vláda SR núdzový stav vyhlásený dňom 1. októbra 2020 predĺžila uznesením č. 718/2020 v súlade s čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov na obdobie 90 dní na postihnutom území SR.

Núdzový stav bol ďalej predĺžený uzneseniami Vlády SR č. 587/2020, č. 718/2020, č. 807/2020, č. 77/2021, č. 88/2021, č. 123/2021, č. 160/2021, č. 169/2021, č. 176/2021 a č. 215/2021 a potvrdený Uzneseniami Národnej rady Slovenskej republiky č. 519, č. 607 a č. 696.⁴

Dňa 25. novembra 2021 Vláda SR vzhľadom na nástup tretej vlny pandémie COVID-19 opäť zaviedla uznesením č. 695/2021 núdzový stav v súlade s čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov na obdobie 90 dní na postihnutom území SR. Uznesením sa zároveň zaviedlo obmedzenie slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania a zakázali sa zhromaždenia viac ako šiestich osôb s výnimkou osôb žijúcich v jednej domácnosti.

2. VŠEOBECNÝ OPIS OPATRENÍ POMOCI

2.1. PRÁVNY ZÁKLAD

Právnym základom pre poskytovanie štátnej pomoci podľa tejto schémy sú:⁵

- Zmluva o fungovaní Európskej únie (Zmluva);
- Oznámenie Komisie – Dočasný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19 (ďalej len „Dočasný rámec“);

³ Zákon č. 120/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov

⁴ Podrobný prehľad aktuálne platných opatrení podľa tzv. COVID semaforu je dostupný na webovej stránke <https://korona.gov.sk/>.

⁵ Všetky uvedené normy sa rozumejú v aktuálne platnom znení.

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Nariadenie o spoločných ustanoveniach);
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 Text s významom pre EHP (Smernica BRRD);
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Nariadenie o rozpočtových pravidlách);
- zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci);
- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 323/2015 Z. z. o finančných nástrojoch financovaných z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Uznesenie Vlády SR č.111 z 11.3.2020 k návrhu na vyhlásenie mimoriadnej situácie v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korónovým vírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky;
- Uznesenie Vlády SR č.113 z 15.3.2020 k Informácii o riešení situácie šíriaceho sa korónovým vírusom na Slovensku, ktoré ukladá hlavnému hygienikovi SR vydať opatrenie, ktoré na

14 dní uzatvára všetky maloobchodné prevádzky a všetky prevádzky poskytujúce služby okrem: predajní potravín, predajní drogérie, lekární, predajní a výdajní zdravotníckych pomôcok, stravovacích zariadení, predajní novín a tlačovín, pôšt, bánk a poisťovní, čerpacích staníc pohonných hmôt a palív, prevádzok telekomunikačných operátorov, obchodom s krmivom pre zvieratá a veterinárnych ambulancií;

- Uznesenie Vlády SR č. 114 z 15.3.2020 k návrhu na vyhlásenie núdzového stavu podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, na uloženie pracovnej povinnosti na zabezpečenie výkonu zdravotnej starostlivosti a zakázanie uplatňovania práva na štrajk niektorým pracovníkom;
- Uznesenie Vlády SR č. 115 z 18.3.2020 k návrhu na rozšírenie núdzového stavu podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov a na rozšírenie uloženia pracovnej povinnosti na zabezpečenie výkonu zdravotnej starostlivosti a rozšírenie zákazu uplatňovania práva na štrajk niektorým pracovníkom vyhláseného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 114 z 15. marca 2020;
- Uznesenie Vlády SR č. 587 z 30. septembra 2020 k návrhu na vyhlásenie núdzového stavu podľa čl. 5 ústavného zákona č.227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov;
- Uznesenie Vlády SR č. 718 z 11. novembra 2020 k návrhu na zmenu času trvania núdzového stavu podľa čl. 5 ústavného zákona č.227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov vyhláseného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 587 z 30. septembra 2020 a na prijatie ďalších opatrení podľa čl. 5 ústavného zákona č.227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov;
- Uznesenia Vlády SR týkajúce sa predĺženia času trvania vyhláseného núdzového stavu (č. 807/2020, č. 77/2021, č. 88/2021, č. 160/2021, č. 169/2021, č. 176/2021 a č. 215/2021);
- Uznesenia Vlády SR týkajúce sa vyhlásenia opatrení alebo zmeny opatrení v rámci vyhláseného núdzového stavu (č. 645/2020, č. 678/2020, č. 693/2020, č. 704/2020, č. 808/2020, č. 1/2021, č. 30/2021, č. 44/2021, č. 123/2021, č. 229/2021);
- Uznesenie Vlády SR č. 225/2021 k návrhu aktualizácie mapy okresov podľa aktuálnej rizikovosti s ohľadom na šírenie ochorenia COVID-19;
- Uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky na vyslovenie súhlasu s predĺžením núdzového stavu (č. 519/2021, č. 607/2021, č. 696/2021);
- Uznesenie Vlády SR č. 695/2021 k návrhu na vyhlásenie núdzového stavu a na prijatie opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov.

2.2. POSKYTOVATEĽ POMOCI, ADMINISTRÁTOR SCHÉMY A VYKONÁVATEĽ SCHÉMY

1. Poskytovateľom pomoci je **Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky** ako Riadiaci orgán pre Operačný program Integrovaná infraštruktúra (ďalej aj „OPII“). Sprostredkovateľským orgánom pre prostriedky poskytované z OPII na pomoc podľa tejto schémy je **Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky**. Sprostredkovateľský orgán v súvislosti s pomocou podľa tejto schémy koná v mene Riadiaceho orgánu pre OPII v súlade so Zmluvou o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu týkajúcich sa implementácie a finančného riadenia finančných nástrojov v rámci operačného programu Integrovaná infraštruktúra sprostredkovateľským orgánom uzatvorenou dňa 18. 12. 2019 (<https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=4372753&l=sk>).

MINISTERSTVO DOPRAVY A VÝSTAVBY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Námestie slobody 6

810 05 Bratislava

Slovenská republika

telefonický kontakt: +421 2 5949 4111

emailová adresa: info@mindop.sk

webové sídlo: www.mindop.sk

www.opii.gov.sk

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mlynské nivy 44/A

827 15 Bratislava 212

Slovenská republika

Webové sídlo: www.economy.gov.sk

(Ďalej len „Poskytovateľ“.)

2. Administrátorom schémy je **National Development Fund II., s. r. o.** (NDF II.). Riadením NDF II. je poverený **Slovak Investment Holding, a. s.** (SIH), ktorý vykonáva funkciu manažéra NDF II.. SIH je v mene NDF II. ďalej zodpovedný za realizáciu operácií, finančný dozor, súlad operácií s vnútroštátnymi predpismi, podmienkami operačných programov, ako aj legislatívou Európskej únie a v neposlednom rade za celkové fungovanie a riadenie NDF II. v súvislosti s vykonávaním finančných nástrojov:

NATIONAL DEVELOPMENT FUND II., S. R. O.

Grösslingová 44

811 09 Bratislava

Slovenská republika

telefonický kontakt: +4212 5737 3227

emailová adresa: office@sih.sk

webové sídlo: www.sih.sk

SLOVAK INVESTMENT HOLDING, A. S. (SIH)
Grösslingová 44
811 09 Bratislava
Slovenská republika
telefonický kontakt: +4212 5737 3227
emailová adresa: office@sih.sk
webové sídlo: www.sih.sk

(Ďalej aj „Administrátor“.)

3. Vykonávateľom schémy (ďalej aj „Vykonávateľ“) je každá finančná inštitúcia s platnou bankovou licenciou a oprávnením poskytovať úvery v SR (t. j. banka alebo pobočka zahraničnej banky) vybraná Administrátorom otvoreným, transparentným a nediskriminačným spôsobom v súlade s platnou legislatívou⁶. Vykonávateľ musí dodržiavať všetky uplatniteľné právne predpisy o predchádzaní praniu špinavých peňazí, boji proti terorizmu, daňových podvodoch a pod. Za Vykonávateľa nemôže byť vybraný subjekt založený na území štátu, ktorého jurisdikcia nespolupracuje s EÚ pri uplatňovaní medzinárodne dohodnutých daňových noriem⁷ (ďalej len „Daňový raj“).
4. Vzťah medzi Administrátorom a Vykonávateľom bude upravený vzájomnou zmluvou, podľa ktorej je Administrátor a Vykonávateľ povinný zabezpečiť všetky podmienky uvedené v podčlánkoch 3.3 Podmienky poskytnutia pomoci a Monitorovanie a podávanie správ tejto schémy. Zmluva medzi Administrátorom a Vykonávateľom musí taktiež umožňovať dôkladnú kontrolu a monitorovanie operácií zo strany Poskytovateľa, Administrátora, Protimonopolného úradu SR ako koordinátora pomoci ako aj iných poverených audítorských orgánov.
5. Poskytovateľ, Administrátor a Vykonávateľ kontrolujú dodržiavanie všetkých podmienok stanovených v tejto schéme.

2.3. ÚČEL POMOCI

1. Účelom pomoci je zmiernenie dopadov vyhlásenia mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu v súvislosti s pandémiou COVID-19 na území Slovenskej republiky, a prijatie rámca

⁶ Čl. 38 ods. 5 Nariadenia 1303/2013 a s čl. 7 ods. 1 a 2 Delegovaného nariadenia 480/2014.

⁷ Za takýto štát sa považuje každý štát a výhradne štát uvedený v dokumente Závery Rady o revidovanom zozname EÚ obsahujúcom jurisdikcie, ktoré nespolupracujú na daňové účely (2020/C 64/03), respektíve v akomkoľvek dokumente, ktorý citovaný dokument nahradí.

podpory na zmiernenie dopadov vyhlásenej mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 na likviditu a hospodársku situáciu podnikov a ich zamestnancov.

2. Cieľom pomoci je **napomôcť MSP** preklenúť nepriaznivé obdobie spôsobené pandemiou COVID-19 za účelom udržania zamestnanosti, urýchlene podporiť finančnú kondíciu, likviditu a peňažný tok podnikov a zamestnancov, zabrániť kolapsu podnikateľského prostredia a zachovať strategické a kritické procesy nutné pre zvládnutie šírenia vírusu COVID-19 so zachovaním stability a minimalizácie paniky.
3. Pomoc je možné poskytnúť na opatrenia Poskytovateľa, zastúpeného Administrátorom, zamerané na zabezpečenie likvidity a prístupu k financovaniu pre podniky, ktoré v tomto období čelia náhlemu nedostatku, aby sa tieto mohli spamätať zo súčasnej situácie.

2.4. ROZSAH PÔSOBNOSTI

1. Oprávnenými Prijímateľmi sú podniky vo všetkých regiónoch Slovenskej republiky:

Regióny NUTS 2

- (i) SK02 Západné Slovensko (územie Trnavského, Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja)
- (ii) SK03 Stredné Slovensko (územie Žilinského a Banskobystrického kraja)
- (iii) SK04 Východné Slovensko (územie Košického a Prešovského kraja)

Región NUTS 2

- SK01 Bratislavský kraj

2. Pomoc pre oprávnené projekty podľa tejto schémy nie je možné poskytnúť pre nasledujúce odvetvia:

1. poľnohospodárska prvovýroba⁸ a lesné hospodárstvo;
2. rybolov a akvakultúra⁹.

(ďalej len „Vylúčené sektory“).

⁸ Podľa ustanovení článku 2 ods. 5 nariadenia Komisie (ES) č. 702/2014 z 25. júna 2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 193, 1.7.2014, s. 1).

⁹ Podľa vymedzenia v článku 2 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27.6.2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní EÚ na pomoc de minimis v sektore rybolov a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 190, 28.6.2014, s. 45).

2.5 PRIJÍMATELIA POMOCI

1. Prijímateľmi pomoci sú všetky subjekty, ktoré sú v rámci svojej činnosti zapojené do hospodárskej činnosti, tzn. že ich možno považovať za podniky v zmysle čl. 107 ods. 1 Zmluvy (ďalej aj „Prijímateľ“), ktoré nie sú vylúčené podľa odseku 5 nižšie tohto podčlánku. Podľa čl. 107 ods. 1 Zmluvy je podnikom každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na právne postavenie, spôsob financovania a bez ohľadu na to, či dosahuje zisk, napr. aj neziskové organizácie, neziskové organizácie poskytujúce verejnoprospešné služby, občianske združenia, združenia občanov, nadácie, ktoré vykonávajú hospodársku (ekonomickú) činnosť, alebo realizujú aktivity, ktorých výstupom je hospodárska (ekonomická) činnosť. Hospodárskou činnosťou sa rozumie každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na trhu.
2. Prijímateľmi pomoci podľa tejto schémy sú Malé a stredné podniky (ďalej aj „MSP“) vrátane Mikropodnikov.
3. Určujúcou definíciou MSP je definícia podľa Prílohy I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení (ďalej len „Príloha I“ a „Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách“). Kategória MSP súčasne zahŕňa aj SZČO. Definícia MSP podľa Prílohy I je prílohou č. 1 tejto schémy.
4. „Malé a stredné podniky“ na účely tejto schémy sú malé a stredné podniky v zmysle čl. 2 definície MSP. „Mikropodniky“ sú MSP, ktoré sú podnikmi v zmysle čl. 2 ods. 3 definície MSP.
5. Spomedzi Prijímateľov sú vylúčené nasledovné subjekty:
 - a) úverová inštitúcia (napr. banka, pobočka zahraničnej banky, akýkoľvek iný subjekt, ktorý podlieha Smernici BRRD ap.) a finančná inštitúcia (napr. investičná spoločnosť, poisťovňa, penzijný fond, dôchodková správcovská spoločnosť, maklérska firma, faktoringová spoločnosť, lízingová spoločnosť ap.);
 - b) podnik, ktorý bol už 31. decembra 2019 Podnikom v ťažkostiach podľa odseku 6 tohto podčlánku; odchylne od uvedeného sa pomoc smie poskytnúť Mikropodnikom alebo Malým podnikom, ktoré už boli v ťažkostiach k 31. decembru 2019, a to pod podmienkou, že nie sú predmetom kolektívneho konkurzného konania podľa vnútroštátneho práva a že nedostali pomoc na záchranu¹⁰ ani pomoc na reštrukturalizáciu¹¹;
 - c) podnik, ktorý vznikol a začal prevádzkovať svoju činnosť neskôr, ako 12. marca 2020;

¹⁰ Prípadne ak takúto pomoc na záchranu dostali, v čase poskytnutia pomoci na základe tohto oznámenia už vrátili príslušný úver alebo vypovedali príslušnú záruku.

¹¹ Prípadne ak takúto pomoc na reštrukturalizáciu dostali, v čase poskytnutia pomoci podľa tohto oznámenia už nepodliehajú reštrukturalizačnému plánu.

- d) podnik¹², voči ktorému je nárokované vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, v ktorom bola táto pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom¹³;
- e) podnik aktívny vo Vylúčenom sektore v zmysle podčlánku 2.4 odsek 2 tejto schémy;
- f) Veľký podnik, t. j. podnik, ktorý nespĺňa aspoň jednu z podmienok definície MSP;
- g) podnik, ktorý je osobou, ktorá má na sprostredkovanie zamestnania za úhradu oprávnenie vydané podľa živnostenského zákona¹⁴, alebo agentúrou dočasného zamestnávania;
- h) podnik, voči ktorému eviduje
 - (i) Sociálna poisťovňa pohľadávky na poistnom na sociálne poistenie alebo pohľadávky na povinných príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie po lehote splatnosti viac ako 90 dní alebo
 - (ii) zdravotná poisťovňa pohľadávky na poistnom na povinné verejné zdravotné poistenie po lehote splatnosti viac ako 90 dní.
- i) podnik, ktorého konečný užívateľ výhod¹⁵ je daňovým rezidentom v Daňovom raji¹⁶.

6. „**Podnik v ťažkostiach**“ je podnik, v súvislosti s ktorým sa vyskytne aspoň jedna z týchto okolností:

- v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP do siedmich rokov od jeho prvého komerčného predaja, ktorý spĺňa požiadavky rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybraným Vykonávateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej upísaného základného imania. Ide o prípad, keď odpočet akumulovaných strát od rezerv (a všetkých ostatných prvkov, ktoré sa vo všeobecnosti považujú za súčasť vlastných zdrojov spoločnosti) má za následok negatívnu kumulovanú sumu, ktorá presahuje polovicu upísaného základného imania. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť s ručením obmedzeným“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe I k smernici 2013/34/EÚ¹⁷, a „základné imanie“ zahŕňa, ak je to vhodné, akékoľvek emisné ážio.

¹² Viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenia, možno na účely uplatnenia tejto schémy pokladať za subjekty tvoriace jednu hospodársku jednotku. Táto hospodárska jednotka sa potom pokladá za relevantný podnik, teda prijímateľa pomoci.

¹³ Rozsudok ESD C-188/92 vo veci „Deggendorf“.

¹⁴ Zákon č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

¹⁵ V zmysle § 6a zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu

¹⁶ S výnimkou prípadu, kedy sa konečný užívateľ výhod zaviazal do deviatich mesiacov od poskytnutia Krytého úveru presunúť svoju daňovú rezidenciu do Európskeho hospodárskeho priestoru.

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

- v prípade spoločnosti, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP do siedmich rokov od jeho prvého komerčného predaja, ktorý spĺňa požiadavky rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybraným Vykonávateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej imania, ako je zaznamenané v účtovnej závierke spoločnosti. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe II k smernici 2013/34/EÚ.
- keď je podnik predmetom kolektívneho konkurzného konania alebo spĺňa kritériá domácich právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov.
- keď podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo ak dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.
- v prípade podniku, ktorý nie je MSP, keď za posledné dva roky:
 - účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu je vyšší než 7,5 a
 - pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu je nižší ako 1,0.

2.6 ROZPOČET

Predpokladaná výška pomoci, ktorá bude poskytnutá v rámci schémy, bude predstavovať celkovo približne (cca) 357,875 miliónov EUR, pozostávajúc z približne (cca) 350 miliónov EUR na pomoc vo forme podľa podčlánku 3.1 časť A a z približne (cca) 7,875 miliónov EUR na pomoc vo forme podľa podčlánku 3.1 časť B.

3. CHARAKTER POMOCI POSKYTOVANEJ PODĽA SCHÉMY

3.1. FORMY POMOCI

Pomoc podľa tejto schémy sa poskytuje ako:

A. Záruka

t. j. finančný nástroj v zmysle čl. 37 Nariadenia o spoločných ustanoveniach vo forme záruky v zmysle čl. 2 bod 29 Nariadenia o rozpočtových pravidlách za úver poskytnutý bankou (pomoc v zmysle čl. 3.2 Dočasného rámca), (ďalej len „Záruka“);

B. Odpustenie záručného poplatku

t. j. dotácia záručného poplatku v zmysle čl. 37 ods. 7 Nariadenia o spoločných ustanoveniach (pomoc v zmysle čl. 3.1. Dočasného rámca), (ďalej len „Odpustenie“).

3.2. OPRÁVNENÉ VÝDAVKY A PROJEKTY

1. Na účely poskytnutia pomoci podľa tejto schémy je oprávneným výdavkom samotné poskytnutie Záruky, ako aj Odpustenie.
2. Oprávnenými výdavkami Prijímateľov sú investičné a prevádzkové výdavky, vrátane daňových, colných a odvodových záväzkov Prijímateľov. V záujme vylúčenia pochybností sa uvádza, že z úveru, na ktorý sa poskytuje Záruka (ďalej len „Krytý úver“) je prijímateľ oprávnený financovať aj neuhradené prevádzkové náklady (nie však investičné náklady), ktoré mu vznikli ešte pred podaním žiadosti o úver, ak ich splatnosť pripadá úplne alebo čiastočne na obdobie od 12. 3. 2020.
3. Potvrdenia o výdavkoch vo forme prijatých faktúr a dôkaz o zaplatení za tovary a služby zo strany prijímateľov pomoci sa vyžadujú iba ako súčasť audítorskej činnosti na odôvodnenie finančnej pomoci zo štrukturálnych fondov. Detaily oprávnenosti výdavkov budú bližšie špecifikované v zmluvách medzi Administrátorom schémy a Vykonávateľmi schémy.
4. Neoprávnenými výdavkami sú:
 - a) úroky z dlhov,
 - b) kúpa nezastavaného a zastavaného pozemku za sumu presahujúcu 10 % celkových oprávnených výdavkov na príslušnú operáciu (investičný zámer). V prípade zanedbaných plôch a plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a ktorých súčasťou sú budovy, sa toto obmedzenie zvyšuje na 15 %,
 - c) výdavky na nákup vozidiel cestnej nákladnej dopravy podnikom vykonávajúcim cestnú nákladnú dopravu v prenájme alebo za úhradu.
5. Oprávnenými projektami sú všetky projekty, pre ktoré sú v súlade s touto schémou poskytnuté úvery na financovanie investícií a/alebo prevádzkového kapitálu, okrem nasledovných projektov, ktoré sú neoprávnené:
 - a) odstavenie alebo výstavba jadrových elektrární;
 - b) investície, ktorých cieľom je zníženie emisií skleníkových plynov z činností uvedených v prílohe 1 k smernici 2003/87/ES;
 - c) výroba, spracovanie a uvádzanie tabaku a tabakových výrobkov na trh;
 - d) investície do letiskovej infraštruktúry, pokiaľ nesúvisia s ochranou životného prostredia alebo ich nesprievádzajú investície nevyhnutné na zmiernenie alebo zníženie negatívneho vplyvu tejto infraštruktúry na životné prostredie.

3.3 PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

1. Každý podnik uchádzajúci sa o Záruku a o Odpustenie podľa tejto schémy predkladá ku dňu poskytnutia pomoci Vykonávateľovi vyhlásenie, že nespadá do žiadnej z kategórií v zmysle podčlánku 2.5 odsek 5 schémy.
2. Tam, kde je to možné, Vykonávateľ overí skutočnosti vo vyhlásení podľa predchádzajúceho odseku 1 na základe účtovných závierok a/alebo iných účtovných dokladov, respektíve verejne prístupných registrov.
3. Vykonávateľ poskytne pomoc v oboch formách podľa tejto schémy až potom, ako si overí, že celkový objem pomoci doteraz poskytnutý podniku na základe čl. 3.1 Dočasného rámca spolu s Odpustením neprekročí maximálnu výšku stanovenú v čl. 3.1 Dočasného rámca, a že sa dodržiavajú kumulačné pravidlá podľa podčlánku 3.5 tejto schémy.
4. Pomoc poskytnutá podľa tejto schémy nesmie byť podmienená premiestnením výrobných činností alebo inej činnosti príjemcu z inej krajiny v Európskom hospodárskom priestore (EHP) na územie Slovenskej republiky. Toto pravidlo platí bez ohľadu na počet pracovných miest, ktoré skutočne zanikli v pôvodnej prevádzkarni Prijímateľa v EHP.

A. Špecifické podmienky pre poskytnutie pomoci vo forme Záruky

1. Pre poskytnutie Záruky v zmysle tejto schémy platia v súlade s čl. 3.2 Dočasného rámca nasledovné podmienky:

- a) poplatky za Záruky na individuálne úvery sa stanovujú na minimálnej úrovni, ktorá sa postupne zvyšuje v závislosti od dĺžky trvania Krytých úverov, ako sa uvádza v tejto tabuľke:

Typ Prijímateľa	Za 1. rok	Za 2. a 3. rok	Za 4. až 6. rok
Malé a stredné podniky ¹⁸	25 základných bodov	50 základných bodov	100 základných bodov

- b) Záruka sa poskytne najneskôr do 30. júna 2022;
- c) v prípade úverov so splatnosťou po 30. júni 2022 **celková výška úverov na Prijímateľa nesmie presiahnuť:**
- (i) dvojnásobok ročných mzdových nákladov Prijímateľa (vrátane sociálnych odvodov, ako aj nákladov na zamestnancov pracujúcich v lokalite podniku, avšak platených subdodávateľmi) za rok 2019 alebo posledný rok, za ktorý sú údaje k dispozícii. V prípade

¹⁸ Vrátane kategórie Mikropodnikov.

podnikov založených 1. januára 2019 alebo neskôr nesmie maximálna výška úveru presiahnuť odhadované ročné mzdové náklady počas prvých dvoch rokov prevádzky alebo

- (ii) 25 % celkového obratu Prijímateľa v roku 2019, alebo
 - (iii) za výnimočných okolností možno v naliehavých prípadoch pre podniky, ktorých obrat alebo mzdové náklady za rok 2019 nie sú dobrým základom na odhad ich nákladov v budúcich mesiacoch (ako napr. v prípade, ak je Prijímateľ novým podnikom alebo podnikom v počiatočnom štádiu existencie; alebo ak v dôsledku prepuknutia choroby COVID-19 musí čeliť zvýšeným nákladom oproti bežným okolnostiam; či ak potrebuje po pozastavení svojej priemyselnej a obchodnej činnosti vyšší objem likvidity na obnovu svojej činnosti) sumu úveru zvýšiť na pokrytie potrieb likvidity od okamihu poskytnutia na nasledujúcich 18 mesiacov. Potreby likvidity by sa mali stanoviť na základe vlastného vyhlásenia príjemcu¹⁹, pričom však pred poskytnutím Krytého úveru budú na individuálnej báze posúdené Vykonávateľom, ako aj Administrátorom;
- d) trvanie Záruky je obmedzené maximálne na šesť rokov a Záruka nepresiahne:
- (i) 90 % istiny úveru, pričom straty utrpí proporcionálne a za tých istých podmienok Vykonávateľ a rovnako aj Poskytovateľ (zastúpený Administrátorom), a
 - (ii) keď sa objem úveru postupom času zníži, napríklad z dôvodu začatia splácania úveru, zaručená suma sa musí proporcionálne znížiť;
- e) Záruka sa musí vzťahovať na úvery na financovanie investícií a/alebo prevádzkového kapitálu.

2. Pomoc vo forme Záruky podľa tejto schémy bude mať nasledovné charakteristiky:

- (i) Typ oprávnených nástrojov: úvery na prevádzkový kapitál a/alebo investície;
- (ii) Splatnosť Krytého úveru: 2-6 rokov;
- (iii) Maximálna výška úveru: EUR 2 000 000;
- (iv) Maximálne percento Záruky: 90 % istiny úveru;
- (v) Trvanie Záruky: 2-6 rokov v závislosti od splatnosti úveru;
- (vi) Delenie strát: delené proporcionálne a za tých istých podmienok medzi Poskytovateľom (ktorý je zastúpený Administrátorom) a Vykonávateľom;
- (vii) Výška záručného poplatku a spôsob výpočtu: záručný poplatok vo výške podľa tohto podčlánku 3.3 časť A odsek 1 písmeno a) tejto schémy;
- (viii) Záruka pokrýva celé trvanie úveru (s výnimkou predĺžení splatnosti nad limit 6 rokov).

3. Mobilizácia pomoci vo forme Záruky je zmluvne spojená s osobitnými podmienkami, na ktorých sa zmluvné strany dohodnú pri poskytnutí pomoci vo forme Záruky.

¹⁹ Plán potrieb likvidity môže zahŕňať prevádzkový kapitál, ako aj investičné náklady.

4. Ďalšie podmienky:

- a) Odklad splácania istiny a úroku (grace period) Krytého úveru na jeden (1) rok²⁰;
- b) Maximálna úroková sadzba pre
 - (i) Mikropodniky 3,9 %;
 - (ii) Malé a stredné podniky s výnimkou Mikropodnikov 1,9 %;
- c) Úver nesmie byť použitý na refinancovanie existujúcich záväzkov voči Vykonávateľom alebo úverovým inštitúciám;
- d) Vykonávatelia sa v zmluve s Administrátorom zaviazajú, že ak poskytnú Krytý úver existujúcemu klientovi, nezvýšia splátky svojich existujúcich úverov a neumožnia zrýchlené či mimoriadne splátky svojich existujúcich úverov, vrátane úplného predčasného splatenia existujúcich úverov; toto sa nebude vzťahovať na kontokorentné úvery a revolvingové úvery. Táto podmienka bude platiť do okamihu zlyhania predmetného klienta (Prijímateľa);
- e) Klient sa zaväzuje, že v čase čerpania a splácania Krytého úveru nebude:
 - 1. vyplácať podiely zo zisku;
 - 2. vyplácať vnútroskupinové pôžičky;
 - 3. poskytovať pôžičky.

5. Minimálne zabezpečenie Krytého úveru:

- (i) MSP pri úvere do 500 000 eur: osobné ručenie alebo zabezpečenie obvyklé pre prevádzkové úvery (t. j. pohľadávky a zásoby);
- (ii) MSP okrem Mikropodnikov pri úvere do 2 000 000 eur: zabezpečenie obvyklé pre prevádzkové úvery (t. j. pohľadávky a zásoby) + kvázi *pari passu* (Poskytovateľ zastúpený Administrátorom bude mať záložné právo v ďalšom poradí na toto zabezpečenie).

Platí, že najskôr sa uplatní Záruka a následne sa vymáha od Prijímateľa.

- 6. Ďalšie podmienky, konzistentné s ustanoveniami tejto schémy, môžu byť obsiahnuté v zmluve Administrátora s Vykonávateľom, alebo ich stanoví Vykonávateľ v súlade s bežnými trhovými praktikami.

²⁰ Odklad splácania sa bude realizovať za komerčných podmienok, vrátane možnosti Prijímateľa odklad splácania odmietnuť. V prípade realizácie odkladu sa úver bude počas odkladu splátok istiny úročiť pri plnej komerčnej sadzbe úveru a odložené úroky sa následne budú splácať v súlade so splátkovou politikou Vykonávateľa.

B. Špecifické podmienky pre poskytnutie Odpustenia

1. Pre poskytnutie pomoci vo forme Odpustenia v zmysle tejto schémy musí Prijímateľ dodržať nasledovné podmienky:

- a) podnik v období 12 mesiacov odo dňa prvého čerpania Krytého úveru (ďalej aj „sledované obdobie“)²¹ udrží priemernú úroveň zamestnanosti zamestnancov oproti priemernému stavu zamestnancov za 12 kalendárnych mesiacov predchádzajúcich kalendárnemu mesiacu, v ktorom bola podaná žiadosť o Krytý úver (ďalej aj „referenčné obdobie“), vynásobenú koeficientom stanoveným v zmluve s Vykonávateľom²², pričom
 - (i) údaje o počte zamestnancov sa vyjadrujú v celých číslach tak, že počet zamestnancov v predchádzajúcom období sa zaokrúhľuje matematicky smerom nadol a počet zamestnancov v sledovanom období sa zaokrúhľuje matematicky smerom nahor,
 - (ii) podmienka sa považuje za dodržanú, ak k zníženiu priemerného stavu zamestnancov v sledovanom období dôjde z dôvodu nepredvídateľných okolností (smrť zamestnanca a pod.), ktoré nastali v priebehu posledných troch mesiacov sledovaného obdobia a ktoré je možné náležite preukázať,
 - (iii) podmienka sa považuje za nedodržanú, ak sa zmení pomer medzi počtom zamestnancov v pracovnom pomere a počtom zamestnancov mimo pracovného pomeru, za súčasného poklesu počtu zamestnancov v pracovnom pomere; a
- b) podnik na konci sledovaného obdobia²³ uvedeného v písmene a)
 - (i) nebude mať žiadne záväzky po lehote splatnosti viac ako 1 mesiac na poistnom na sociálne poistenie, na povinných príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie alebo na poistnom na povinné verejné zdravotné poistenie voči Sociálnej poisťovni alebo zdravotnej poisťovni, ak v čase poskytnutia úveru

²¹ Pre odstránenie pochybností, v prípade, že sa dokumenty potvrdzujúce priemernú úroveň zamestnanosti vydávajú iba k niektorým dňom kalendárneho mesiaca, sa na účely overenia za začiatok sledovaného obdobia považuje prvý deň príslušného kalendárneho mesiaca (vrátane), v ktorom bol Krytý úver prvýkrát čerpaný, a za koniec sledovaného obdobia sa považuje prvý deň príslušného kalendárneho mesiaca (tento nezahrňujúc), v ktorom uplynie obdobie 12 mesiacov odo dňa prvého čerpania Krytého úveru.

²² Východisková hodnota tohto koeficientu je 1. Akákoľvek zmena koeficientu bude možná iba do 31. 12. 2021, pričom zmluva medzi Administrátorom a Vykonávateľom zahŕňa transparentný a nediskriminačný postup, akým sa k takejto zmene dospeje a tento postup bude zverejnený pred začiatkom poskytovania Krytých úverov. Zmluva medzi každým Vykonávateľom a Prijímateľom zahŕňa ustanovenie, ktorým sa koeficient v zmluve medzi Administrátorom a Vykonávateľom automaticky premietne do tejto zmluvy medzi Vykonávateľom a Prijímateľom.

²³ Pre odstránenie pochybností, v prípade, že sa dokumenty potvrdzujúce výšku záväzkov po lehote splatnosti vydávajú iba k niektorým dňom kalendárneho mesiaca, sa na účely overenia za čas poskytnutia Krytého úveru považuje najbližší predchádzajúci zistiteľný deň ku dňu, v ktorý bol úver prvýkrát čerpaný, za čas podania žiadosti o Krytý úver sa považuje najbližší predchádzajúci zistiteľný deň ku dňu, v ktorý bola žiadosť o úver podaná, a za koniec sledovaného obdobia sa považuje najbližší nasledujúci zistiteľný deň ku dňu, v ktorý uplynie obdobie 12 mesiacov odo dňa prvého čerpania Krytého úveru.

- tvorili takéto jeho záväzky sumu nižšiu alebo rovnú, ako bola suma poskytnutého úveru,
- (ii) vo všetkých ostatných prípadoch nebude mať vyššie záväzky na poistnom na sociálne poistenie, na povinných príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie alebo na poistnom na povinné verejné zdravotné poistenie voči Sociálnej poisťovni alebo zdravotnej poisťovni, ako bola suma takýchto záväzkov v čase podania žiadosti o úver znížená o sumu poskytnutého úveru, pričom na tieto záväzky má s príslušnou poisťovňou dohodnutý splátkový kalendár, ktorý dodržiava.
2. Dodržanie podmienok skontroluje Vykonávateľ po uplynutí 12 mesiacov odo dňa začatia čerpania poskytnutého Krytého úveru, a to do 30 dní od posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca, v ktorom uplynie toto obdobie.²⁴ V prípade, že podmienky nebudú dodržané, je Prijímateľ povinný poskytnutú pomoc vrátiť, t. j. zaplatiť celkovú sumu záručných poplatkov za všetky roky trvania úveru vo výške podľa tabuľky v podčlánku 3.3 časť A odsek 1 písmeno a) tejto schémy (ďalej len „Suma poplatkov“).
3. Pomoc vo forme Odpustenia podľa tejto schémy musí spĺňať zároveň nasledovné podmienky v súlade s čl. 3.1 Dočasného rámca:
- a) Celková výška pomoci vo forme Odpustenia²⁵ na jeden podnik nepresiahne ku dňu poskytnutia pomoci strop pomoci 2 300 000 EUR. Všetky použité a uvedené číselné údaje musia byť vyjadrené ako hrubá suma pred odpočítaním dane alebo iných nákladov.
- b) Pomoc vo forme Odpustenia poskytnutá podnikom pôsobiacim v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych produktov²⁶ je podmienená tým, že sa čiastočne alebo úplne nepostúpi prvovýrobcom, a nie je stanovená na základe ceny alebo množstva výrobkov umiestnených na trh dotknutými podnikmi alebo zakúpených od prvovýrobcom, a to s výnimkou prípadov, keď dotknuté podniky výroby zakúpené od prvovýrobcom buď neumiestnili na trh, alebo ich použili na nepotravinové účely, ako je destilácia, metanizácia či kompostovanie.
- c) Pomoc vo forme Odpustenia bude poskytnutá najneskôr 30. júna 2022.

²⁴ Pre odstránenie pochybností, v prípade, že Prijímateľ nepredloží čestné vyhlásenie podľa podčlánku 3.4 časť B ods. 4 a/alebo ďalšie potrebné dokumenty podľa požiadaviek Vykonávateľa do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca, v ktorom uplynie 12 mesiacov odo dňa začatia čerpania poskytnutého Krytého úveru, sa za začiatok lehoty podľa odseku 2 časti B tohto podčlánku 3.3 považuje deň predloženia posledného z relevantných dokumentov.

²⁵ Maximálna výška pomoci predstavuje ekvivalent hrubej hotovostnej finančnej pomoci.

²⁶ Podľa ustanovení článku 2 ods. 6 a 7 nariadenia Komisie (EÚ) č. 702/2014 z 25.6.2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní EÚ (Ú. v. EÚ L 193, 1.7.2014, s. 1).

4. Ak by sa poskytnutím novej pomoci presiahol stanovený strop pomoci v zmysle podčlánku 3.3 časť B odsek 3 písmeno a), Vykonávateľ informuje žiadateľa a požiada o úpravu výšky pomoci tak, aby spolu s doteraz poskytnutou pomocou nepresahovala stanovený strop pomoci; Krytý úver môže byť poskytnutý iba v prípade, ak žiadateľ týmto spôsobom požadovanú výšku pomoci vo forme Odpustenia zníži.
5. Vykonávateľ predtým, ako poskytne pomoc podľa tejto schémy vo forme Odpustenia, získa od Prijímateľa v písomnej alebo elektronickej forme vyhlásenie o akejkoľvek inej pomoci poskytnutej podľa čl. 3.1. bodu 22 Dočasného rámca, ktorú získal v období od 19. marca 2020 do 30. júna 2022.
6. Vykonávateľ overí (aj v centrálnom registri IS SEMP), že poskytnutím pomoci celková výška pomoci poskytnutá Prijímateľovi podľa čl. 3.1. bod 22 Dočasného rámca a podľa tejto schémy nepresiahne povolený strop pomoci na jeden podnik v zmysle podčlánku 3.3 časť B odsek 3 písmeno a).
7. Pomoc vo forme Odpustenia sa môže poskytnúť len vtedy, ak je preukázané, že táto, spolu s doteraz poskytnutou pomocou v zmysle čl. 3.1. bod 22 Dočasného rámca aj od iných poskytovateľov pomoci neprekročí povolený strop pomoci na jeden podnik v zmysle podčlánku 3.3 časť B odsek 3 písmeno a).
8. Pre vylúčenie pochybností sa uvádza, že Odpustenie sa nevzťahuje na záručný poplatok, ktorý sa bude uplatňovať v prípade predĺženia splatnosti Krytého úveru vo výške podľa podčlánku 3.3 časť A odsek 1 písmeno a) na obdobie predĺženia nad pôvodnú splatnosť.

3.4 MECHANIZMUS POSKYTNUTIA POMOCI

A. Záruka

1. Poskytnutie pomoci podľa tejto schémy sa realizuje prostredníctvom jedného alebo viacerých finančných sprostredkovateľov (Vykonávateľov) v súlade s čl. 3.4 Dočasného rámca. Administrátor je zodpovedný za výber Vykonávateľov, ktorí poskytujú Kryté úvery Prijímateľom. Vykonávatelia sú zriadení v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi. Presné podmienky poskytnutia pomoci budú stanovené vo vzájomnej zmluve medzi Administrátorom a ním vybranými Vykonávateľmi.
2. Poskytovanie Záruk na jednotlivé úvery prináša zvýhodnenie, zlepšenie podmienok financovania pre jednotlivých Prijímateľov, ktoré spočíva najmä v znížení úrokových sadzieb na úroveň do výšky podľa podčlánku 3.3 časť A odsek 4 bod b) tejto schémy, oproti sadzbám uvedeným v tomto podčlánku 3.4 časť A odsek 9 tejto schémy.
3. V prípade zlyhania jednotlivého úveru budú Administrátorom Vykonávateľovi prevedené prostriedky vo výške zaručenej časti zlyhaného úveru, pričom je Vykonávateľ povinný začať proces vymáhania zlyhaného úveru od Prijímateľa.
4. Vykonávatelia sú zodpovední za poskytovanie Krytých úverov Prijímateľom v súlade s touto schémou a uzatvárajú s nimi úverovú zmluvu. Úverová zmluva sa uzatvára na základe

žiadosti Prijímateľa o Krytý úver, ktorá je zároveň žiadosťou o pomoc vo forme Záruky. Pomoc vo forme Odpustenia sa poskytne na základe žiadosti Prijímateľa o Odpustenie, ktorú Prijímateľ predkladá na základe vlastného uváženia zároveň so žiadosťou o Krytý úver.

5. Úverová zmluva bude zahŕňať poskytnutie pomoci vo forme Záruky, alebo pomoci vo forme Záruky a Odpustenia. Podmienky poskytnutia jednej alebo oboch foriem pomoci vo vzťahu k Prijímateľom budú dohodnuté Vykonávateľom v každej individuálnej úverovej zmluve medzi Vykonávateľom a Prijímateľom, a to na základe tradičných trhových praktík (za podmienky dodržania príslušnej národnej a európskej legislatívy a podmienok uvedených v tejto schéme).
6. Za dátum poskytnutia pomoci vo forme Záruky podľa tejto schémy sa bude považovať deň nadobudnutia účinnosti úverovej zmluvy medzi Vykonávateľom a Prijímateľom.
7. Vykonávateľ vyhodnotí, či je Prijímateľ oprávnený pre poskytnutie Krytého úveru a poskytne pomoc podľa tejto schémy na základe konzistentnej politiky v súlade s jeho internými smernicami a politikami a taktiež zabezpečí kvalitnú správu portfólia, vrátane vymáhania prípadných zlyhaných úverov. Vykonávatelia sú riadení na komerčnom základe, konajú starostlivo ako profesionálni správcovia a v dobrej viere s cieľom zamedziť konfliktu záujmov, uplatňujú najlepšie postupy a regulačný dohľad.
8. Vykonávatelia zabezpečujú dodržiavanie uplatniteľného práva, vrátane Dočasného rámca a ďalších pravidiel, ktoré sa vzťahujú na štátnu pomoc, ako aj príslušných noriem a uplatniteľných právnych predpisov o predchádzaní praniu špinavých peňazí, boji proti terorizmu a daňových podvodoch.
9. Pri poskytovaní finančných prostriedkov sa od Vykonávateľov požaduje, aby čo v najväčšej možnej miere výhody verejných záruk postúpili Prijímateľom. Pokiaľ ide o toto postúpenie výhody, z anonymizovaného prieskumu Slovenskej bankovej asociácie (SBA) medzi jej členmi vyplynulo, že priemerná výsledná výška marže pre segment Mikropodniky by bez zohľadnenia štátnej záruky mala byť 11,424 % p. a., kdežto po zohľadnení štátnych záruk by sadzba pre tento segment mala byť 4,784 % p. a. (pričom maximálna sadzba stanovená podľa tejto schémy je 3,9 % p. a.). Obdobne, z anonymizovaného prieskumu SBA vyplynulo, že priemerná výsledná výška marže pre segment Ostatné podniky (t. j. Prijímateľa s výnimkou Mikropodnikov) by bez zohľadnenia štátnej záruky mala byť 6,00325 % p. a., kdežto priemerná výsledná výška marže pre tento segment by po zohľadnení štátnych záruk mala byť 2,496 % p. a. (pričom maximálna sadzba stanovená podľa tejto schémy je 1,9 % p. a.). Mechanizmom, ktorý zaisťuje, že výhody budú postúpené v najväčšom možnom rozsahu Prijímateľom, bude aj konkurencia medzi jednotlivými Vykonávateľmi poskytujúcimi zaručené úvery.

B. Odpustenie

1. Pomoc vo forme Odpustenia spočíva v dotácii záručných poplatkov podľa podčlánku 3.3

časť A odsek 1 písmeno a) tejto schémy, teda v odpustení Sumy poplatkov, za predpokladu dodržania podmienok udržania zamestnanosti a splatenia daňových záväzkov a záväzkov na sociálnom a zdravotnom poistení podľa podčlánku 3.3 časť B odsek 1 tejto schémy.

2. Pomoc vo forme Odpustenia sa smie poskytnúť vo forme priameho grantu alebo platobného zvýhodnenia podľa čl. 3.1. Dočasného rámca. V prípade poskytnutia Odpustenia vo forme priameho grantu Prijímateľ najprv po nadobudnutí účinnosti úverovej zmluvy zaplatí Sumu poplatkov a následne mu tento výdavok Poskytovateľ (zastúpený Administrátorom) prostredníctvom Vykonávateľa vyrovná priamym grantom v rovnakej výške. V prípade poskytnutia Odpustenia vo forme platobného zvýhodnenia sa Odpustenie zrealizuje formou vzájomného započítania pohľadávky Poskytovateľa voči Prijímateľovi vo výške Sumy poplatkov a Odpustenia v rovnakej výške.
3. Pomoc vo forme Odpustenia sa poskytuje na základe žiadosti podľa podčlánku 3.4 časť A odsek 4 tejto schémy.
4. Dodržanie podmienok pre poskytnutie pomoci vo forme Odpustenia podľa podčlánku 3.3 časť B odsek 1 tejto schémy preukazuje Prijímateľ čestným vyhlásením ku dňu uplynutia 12 mesiacov odo dňa začatia čerpania poskytnutého Krytého úveru. Dodržanie týchto podmienok Vykonávateľ následne preverí zmluvne stanoveným spôsobom. V prípade, že spomínané podmienky dodržané neboli, je Prijímateľ povinný poskytnutú pomoc vo forme Odpustenia vrátiť.
5. Za dátum poskytnutia pomoci vo forme Odpustenia sa bude považovať deň nadobudnutia účinnosti úverovej zmluvy medzi Vykonávateľom a Prijímateľom²⁷.

3.5 KUMULÁCIA

1. Pomoc podľa tejto schémy sa smie navzájom kumulovať s dočasnými opatreniami pomoci, na ktoré sa vzťahuje Dočasný rámec, v súlade so Špecifickými podmienkami kumulácie nižšie.
2. Dočasné opatrenia pomoci, na ktoré sa vzťahuje toto oznámenie, sa smú kumulovať s pomocou podľa nariadení o pomoci de minimis²⁸ (ďalej len „Nariadenia de minimis“) alebo

²⁷ Pokiaľ Prijímateľ o poskytnutie Odpustenia požiadal formou podľa podčlánku 3.4 časť A odsek 4 tejto schémy.

²⁸ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18.12.2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní EÚ na pomoc de minimis (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 1), nariadenie Komisie (EÚ) č. 1408/2013 z 18.12.2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní EÚ na pomoc de minimis v sektore poľnohospodárstva (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 9), nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27.6.2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní EÚ na pomoc de minimis v sektore rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 190, 28.6.2014, s. 45) a nariadenie Komisie (EÚ) č. 360/2012 z 25.4.2012 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní EÚ na pomoc de minimis v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 114, 26.4.2012, s. 8)

s pomocou podľa nariadení o skupinových výnimkách²⁹ za predpokladu, že sa dodržiavajú ustanovenia a pravidlá kumulácie zakotvené v uvedených nariadeniach.

3. Ak sa pomoc podľa tejto schémy kumuluje s inými formami financovania zo zdrojov Európskej únie, dodržia sa maximálne intenzity pomoci špecifikované v relevantných Usmerneniach alebo Nariadeniach.

A. Špecifické podmienky kumulácie pomoci vo forme Záruky:

- a) Pomoc vo forme Záruky sa nesmie kumulovať s pomocou poskytnutou na tú istú podkladovú istinu úveru podľa oddielu 3.3 Dočasného rámca a naopak.
- b) Pomoc vo forme Záruky sa smie kumulovať s pomocou podľa oddielu 3.3 Dočasného rámca v prípade rôznych úverov za predpokladu, že celková suma úverov na príjemcu neprekračuje stropy stanovené v podčlánku 3.3 časť A odsek 1 písmeno c), resp. v bode 27 písm. d) Dočasného rámca.
- c) Prijímateľ smie súčasne čerpať viaceré Kryté úvery za predpokladu, že celková suma Krytých úverov na tohto Prijímateľa neprekročí stropy stanovené v podčlánku 3.3 časť A odsek 1 písmeno c).

B. Špecifické podmienky kumulácie pomoci vo forme Odpustenia:

- a) Celková nominálna hodnota pomoci vo forme Odpustenia nepresiahne celkový maximálny strop na jeden podnik.
- b) Ak Prijímateľ získa viacero priamych grantov alebo inú pomoc v rôznych formách podľa notifikovanej schémy pomoci podľa čl. 3.1 Dočasného rámca, alebo podľa existujúcej schémy schválenej Komisiou podľa čl. 3.1 Dočasného rámca, dodrží sa celkový maximálny strop na jeden podnik, ako je opísaný v bode 22 písm. a) Dočasného rámca.

²⁹ Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách, nariadenie Komisie (ES) č. 702/2014 z 25. júna 2014, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 193, 1.7.2014, s. 1), a nariadenie Komisie (EÚ) č. 1388/2014 zo 16. decembra 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim vo výrobe, spracovaní a odbyte produktov rybolovu a akvakultúry za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 369, 24.12.2014, s. 37).

ODDIEL II DODATOČNÉ INFORMÁCIE

4. VŠEOBECNÉ POTVRDENIA A ZÁVÄZKY

4.1. MONITOROVANIE A PODÁVANIE SPRÁV

1. Vykonávatelia pomoci zverejnia príslušné informácie³⁰ za každú jednotlivú pomoc vo výške nad 100 000 EUR, alebo nad 10 000 EUR v sektoroch poľnohospodárskej prvovýroby a rybolovu, udelenú podľa tejto schémy, na súhrnnej webovej stránke štátnej pomoci³¹ do 12 mesiacov odo dňa poskytnutia pomoci.
2. Vykonávatelia zabezpečujú zber, sledovanie a vyhodnocovanie údajov na úrovni projektov potrebných na monitorovanie pomoci a zabezpečujú ich odovzdávanie Administrátorovi.
3. Vykonávatelia zasielajú Administrátorovi zoznam individuálnych pomoci udelených podľa tejto schémy.
4. Administrátor zabezpečuje, aby zmluvy medzi Administrátorom a Vykonávateľmi obsahovali nevyhnutné ustanovenia, ktoré umožňujú Administrátorovi zhromažďovať príslušné informácie od Vykonávateľov na zabezpečenie dostatočného monitorovania nakladania s prostriedkami z EŠIF, vrátane príslušných informácií, ktoré sa zhromažďujú od Prijímateľov podľa tejto schémy.
5. Administrátor zabezpečuje spracovanie informácií získaných od Vykonávateľov schémy a prijímateľov pomoci a ich sprostredkovanie Poskytovateľovi, v súlade so Zmluvou o financovaní.
6. Administrátor vypracováva za každý kalendárny rok výročnú správu v súlade so Zmluvou o financovaní, ktorá obsahuje podrobnú analýzu realizovaných aktivít a analýzu postupu implementácie finančného nástroja.
7. Poskytovateľ predloží Komisii výročné správy o poskytnutej pomoci³² podľa Dočasného rámca a Vykonávateľ je povinný zaslať Administrátorovi všetky požadované informácie a údaje o poskytnutej pomoci.
8. Poskytovateľ predloží Komisii tiež zoznam opatrení zavedených na základe tejto schémy, ktoré boli schválené do 30.06.2022.

³⁰ Informácie požadované podľa Prílohy III Všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, Prílohy III Nariadenia o skupinových výnimkách v poľnohospodárstve alebo Prílohy III Nariadenia o skupinových výnimkách v rybolove

³¹ <https://semp.kti2dc.sk/>

³² V súlade s Nariadením Komisie č. 794/2004, Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1 – 134, v platnom znení.

9. Vykonávatelia pomoci vedú podrobné záznamy a evidenciu o poskytovaní pomoci, na ktorú sa vzťahuje táto schéma. Tieto záznamy, ktoré musia obsahovať všetky informácie potrebné na preukázanie toho, že boli dodržané potrebné podmienky podľa Dočasného rámca, sa musia archivovať 10 rokov od poskytnutia pomoci a na požiadanie predložiť Komisii.
10. Komisia môže požiadať o dodatočné informácie o poskytnutej pomoci s cieľom overiť, či sa dodržali podmienky rozhodnutia Komisie o schválení opatrenia pomoci.
11. Poskytovateľ, Administrátor a Vykonávatelia po nadobudnutí účinnosti schémy zabezpečia jej zverejnenie na svojich webových sídlach.

4.2. KONTROLA A AUDIT

1. Subjektmi zapojenými do finančnej kontroly a vnútorného auditu sú:
 - a) Ministerstvo financií SR;
 - b) Úrad vládneho auditu;
 - c) Najvyšší kontrolný úrad SR;
 - d) kontrolné orgány Európskej únie;
 - e) certifikačný orgán;
 - f) útvar kontroly Poskytovateľa, Administrátora a Vykonávateľa.
2. Poskytovateľ, Administrátor a Vykonávateľ kontrolujú dodržanie podmienok, za ktorých sa pomoc poskytla, ako aj ostatné skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť a účelovosť poskytnutej pomoci. Poskytovateľ, Administrátor a Vykonávateľ kontrolujú predovšetkým hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť použitia poskytnutej pomoci a dodržanie podmienok tejto schémy. Za týmto účelom je Poskytovateľ, Administrátor a Vykonávateľ oprávnený vykonať kontrolu na mieste³³ u Prijímateľa.
3. Prijímateľ umožní Poskytovateľovi, Administrátorovi a Vykonávateľovi vykonanie kontroly použitia prostriedkov štátnej pomoci a preukáže oprávnenosť vynaložených výdavkov a dodržanie podmienok poskytnutia pomoci.
4. Prijímateľ vytvorí zamestnancom (resp. povereným osobám) subjektov podľa odseku 2 vyššie vykonávajúcim kontrolu a vnútorný audit primerané podmienky na riadne a včasné vykonanie kontroly a poskytnú im potrebnú súčinnosť a všetky vyžiadané informácie a listiny týkajúce sa najmä oprávnenosti vynaložených nákladov a iné.

³³ § 9 zákona o finančnej kontrole

5. V prípade pomoci poskytovanej z EŠIF vychádza vykonávanie finančnej kontroly pomoci z legislatívy EÚ (Nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1303/2013; Nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1304/2013 a Nariadenie Rady ES č. 2185/1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste³⁴, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi) a z legislatívy SR (zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 14 zákona o štátnej pomoci). Na vykonávanie administratívnej finančnej kontroly sa vzťahuje výnimka udelená Ministerstvom financií SR.

4.3. DÔVERNOSŤ INFORMÁCIÍ

Táto schéma neobsahuje dôverné informácie.

4.4. PRAVIDLÁ EURÓPSKÝCH ŠTRUKTURÁLNYCH A INVESTIČNÝCH FONDŮV

V rámci uplatňovania tejto schémy budú dodržané všetky pravidlá vzťahujúce sa na Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), ako aj všetky pravidlá vzťahujúce sa spoločne na EFRR, Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV), Európsky námorný a rybársky fond (ENRF), Fond solidarity Európskej únie (FSEU). Schéma nie je kofinancovaná z Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus (IIRK).

4.5. TRVANIE POMOCI

1. Táto schéma nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej schválenia Európskou komisiou.
2. Táto schéma je v súlade s čl. 108(3) Zmluvy, t. j. žiadna pomoc nebude poskytnutá ani vyplatená do notifikácie a schválenia schémy Európskou komisiou.
3. Platnosť schémy skončí 30. júna 2022, pričom do tohto termínu musí byť podaná žiadosť o pomoc a uzatvorená dohoda o poskytnutí pomoci (úverová zmluva zahŕňajúca poskytnutie oboch foriem pomoci) musí nadobudnúť účinnosť.
4. Individuálna pomoc bude Prijímateľom podľa tejto schémy poskytnutá najneskôr 30. júna 2022.

³⁴ Mimoriadne vydanie Ú. v. ES L 292, 15.11.1996

5. PRÍLOHY

Príloha č. 1 - Definícia MSP

Príloha č. 2 – Komentár Inštitútu finančnej politiky Ministerstva financií SR
k makroekonomickému vývoju

PRÍLOHA Č. 1

DEFINÍCIA MSP

ČLÁNOK 1

PODNIK

Za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu. Sem patria najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

ČLÁNOK 2

POČET ZAMESTNANCOV A FINANČNÉ LIMITY URČUJÚCE KATEGÓRIE PODNIKOV

1. Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov (MSP) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 mil. EUR a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. EUR.
2. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 mil. EUR.
3. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 mil. EUR.

ČLÁNOK 3

TYPY PODNIKOV, KTORÉ SA ZOHĽADŇUJÚ PRI VÝPOČTE POČTU ZAMESTNANCOV A FINANČNÝCH SÚM

1. „Samostatný podnik“ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik v zmysle odseku 2 alebo ako prepojený podnik v zmysle odseku 3.
2. „Partnerské podniky“ sú všetky podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky v zmysle odseku 3 a medzi ktorými je takýto vzťah: podnik (vyššie postavený podnik) vlastní, buď samostatne, alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi v zmysle odseku 3, 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv iného podniku (nižšie postavený podnik).

Podnik sa však môže klasifikovať ako samostatný, teda ako podnik, ktorý nemá žiadne partnerské podniky, aj keď investori tento limit 25 % dosiahnu alebo prekročia, za predpokladu, že títo investori nie sú prepojení v zmysle odseku 3 individuálne alebo spoločne s príslušným podnikom:

- a) verejnými investičnými spoločnosťami, spoločnosťami investujúcimi do rizikového kapitálu, fyzickými osobami alebo skupinami fyzických osôb, ktoré sa pravidelne zúčastňujú na rizikových investičných aktivitách, ktoré investujú vlastný kapitál do nekótovaných firiem (podnikateľskí anjeli) za predpokladu, že celkové investície týchto podnikateľských anjelov v rovnakom podniku sú nižšie ako 1 250 000 EUR;
- b) univerzitami alebo neziskovými výskumnými strediskami;
- c) inštitucionálnymi investormi, vrátane regionálnych rozvojových fondov;
- d) orgánmi miestnej samosprávy, ktoré majú ročný rozpočet menší ako 10 mil. EUR a menej ako 5 000 obyvateľov.

3. „Prepojené podniky“ sú podniky, medzi ktorými je niektorý z týchto vzájomných vzťahov:

- a) podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v inom podniku;
- b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu;
- c) podnik má právo dominantne pôsobiť na iný podnik na základe zmluvy uzatvorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho spoločenskej zmluve alebo stanovách;
- d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontroluje na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo členmi tohto podniku väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v tomto podniku.

Vychádza sa z predpokladu, že dominantný vplyv neexistuje, ak sa investori uvedení v druhom pododseku odseku 2 nezapoja priamo alebo nepriamo do riadenia príslušného podniku – bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom zo vzťahov uvedených v prvom pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých podnikov, alebo majú niektorého z investorov uvedených v odseku 2, sa tiež považujú za prepojené.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom z týchto vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príľahlých trhoch.

Za „príľahlý trh“ sa považuje trh pre výrobok alebo službu, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššej alebo nižšej pozícii vo vzťahu k relevantnému trhu.

4. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 druhom pododseku sa podnik nemôže považovať za MSP, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými verejnými orgánmi.

5. Podniky môžu poskytnúť vyhlásenie o svojom postavení samostatného podniku, partnerského podniku alebo prepojeného podniku vrátane údajov týkajúcich sa limitov stanovených v článku 2. Vyhlásenie sa môže poskytnúť aj vtedy, keď je imanie rozptýlené tak, že nie je možné presne určiť, kto je jeho držiteľom; v takomto prípade podnik môže poskytnúť vyhlásenie v dobrej viere, že môže odôvodnene predpokladať, že jeden podnik v ňom nevlastní alebo spoločne navzájom prepojené podniky nevlastnia 25 % alebo viac. Také vyhlásenia sa poskytnú bez toho, aby boli dotknuté kontroly alebo vyšetrovania ustanovené podľa vnútroštátnych pravidiel alebo pravidiel Únie.

ČLÁNOK 4

ÚDAJE POUŽÍVANÉ V PRÍPADE POČTU ZAMESTNANCOV A FINANČNÝCH SÚM A REFERENČNÉ OBDOBIE

1. Údajmi používanými pri výpočte počtu zamestnancov a finančných súm sú údaje týkajúce sa posledného schváleného účtovného obdobia a vypočítané na ročnom základe. Zohľadňujú sa odo dňa účtovnej uzávierky. Výška zvoleného obratu sa vypočíta bez dane z pridanej hodnoty (DPH) a iných nepriamych daní.

2. Ak podnik v deň účtovnej uzávierky zistí, že na ročnom základe prekročil počet zamestnancov alebo finančné limity stanovené v článku 2, alebo klesol pod tento počet zamestnancov a finančné limity, nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie štatútu stredného, malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto limity neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach.

3. V prípade novozaložených podnikov, ktorých účtovné uzávierky ešte neboli schválené, sa uplatnia údaje získané čestným odhadom vykonaným v priebehu finančného roku.

ČLÁNOK 5

POČET ZAMESTNANCOV

Počet zamestnancov zodpovedá počtu ročných pracovných jednotiek (RPJ), t. j. počtu osôb, ktoré v príslušnom podniku alebo v jeho mene pracovali na plný úväzok počas celého posudzovaného referenčného roku. Práca osôb, ktoré nepracovali celý rok, práca osôb, ktoré pracovali na kratší pracovný čas bez ohľadu na jeho trvanie, a práca sezónnych zamestnancov sa započítava ako podiely RPJ. Zamestnancami sú:

a) zamestnanci;

- b) osoby pracujúce pre podnik v podriadenom postavení, ktoré sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov považujú za zamestnancov;
- c) vlastníci-manažéri;
- d) partneri vykonávajúci pravidelnú činnosť v podniku, ktorí majú finančný prospech z podniku.

Učni alebo študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom vzdelávaní na základe učňovskej zmluvy alebo zmluvy o odbornom výcviku, sa nepovažujú za zamestnancov. Doba trvania materskej alebo rodičovskej dovolenky sa nezapočítava.

ČLÁNOK 6

VYHOTOVENIE ÚDAJOV O PODNIKU

1. V prípade samostatného podniku sa údaje, vrátane počtu zamestnancov určujú výlučne na základe účtovnej uzávierky tohto podniku.
2. Údaje o podniku, ktorý má partnerský podnik alebo prepojené podniky, vrátane údajov o počte zamestnancov sa určia na základe účtovnej uzávierky a iných údajov o podniku alebo, ak je k dispozícii, podľa konsolidovanej účtovnej uzávierky podniku alebo konsolidovanej účtovnej závierky, do ktorej bol podnik zahrnutý prostredníctvom konsolidácie.

K údajom uvedeným v prvom pododseku sa pripočítajú údaje každého partnerského podniku príslušného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu. Výsledok je úmerný percentuálnemu podielu imania alebo hlasovacích práv (podľa toho, ktorá z hodnôt je vyššia). V prípade krížových podielov sa použije vyšší z týchto percentuálnych podielov.

K údajom uvedeným v prvom a druhom pododseku sa pripočíta 100 % údajov každého podniku, ktorý je priamo alebo nepriamo prepojený s príslušným podnikom, ak už údaje neboli zahrnuté prostredníctvom konsolidácie do účtovnej závierky.

3. Na účely uplatnenia odseku 2 sa údaje partnerských podnikov príslušného podniku odvodzujú z ich účtovných uzávierok a ostatných údajov - konsolidovaných, ak existujú. K týmto údajom sa pripočíta 100 % údajov podnikov, ktoré sú prepojené s týmito partnerskými podnikmi, pokiaľ ich účtovné údaje už nie sú zahrnuté prostredníctvom konsolidácie.

Na účely uplatnenia toho istého odseku 2 sa údaje podnikov, ktoré sú prepojené s príslušným podnikom, odvodzujú z ich účtovných uzávierok a ostatných údajov - konsolidovaných, ak existujú. K týmto údajom sa pomerne pripočítajú údaje každého prípadného partnerského podniku tohto prepojeného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu, pokiaľ už tieto údaje neboli zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierkach

v podiele zodpovedajúcom prinajmenšom percentuálnemu podielu určenému v odseku 2 druhom pododseku.

4. Ak sa v konsolidovanej účtovnej závierke neuvádzajú za daný podnik údaje o zamestnancoch, čísla týkajúce sa zamestnancov sa vypočítajú úmerne na základe súhrnu údajov z jeho partnerských podnikov a pripočítaním údajov z podnikov, s ktorými je príslušný podnik prepojený.

PRÍLOHA Č. 2

**KOMENTÁR INŠTITÚTU FINANČNEJ POLITIKY MINISTERSTVA FINANCIÍ SR K
MAKROEKONOMICKÉMU VÝVOJU**

(UVEDENÝ NA NASLEDUJÚCICH STRANÁCH)

22. september 2021

Tretia vlna spomalí oživenie ekonomiky

Makroekonomická prognóza na roky 2021 – 2024

Daniel Dujava, Dávid Hojdan, Branislav Žúdel

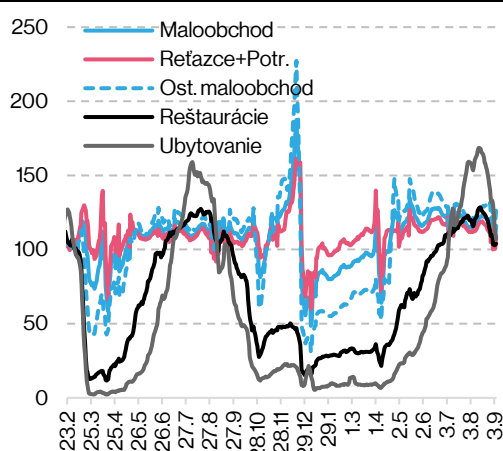
Tretia vlna pandémie pribrzdí oživenie slovenskej ekonomiky, ktorá za celý rok 2021 stúpne o 3,7%. Spotreba domácností v závere roka klesne a zotavenie trhu práce sa odsunie, vplyv pandémie na ekonomiku a zamestnanosť však bude miernejší než koncom roku 2020. K spomaleniu rastu bude prispievať aj nesúlad ponuky a dopytu so súvisiacim rastom cien. K zrýchleniu rastu ekonomiky na 4,2 % v budúcom roku prispedia najmä investície z Plánu obnovy EÚ a čiastočne obnovená spotreba domácností. V roku 2023 bude výkon ekonomiky kulminovať vďaka dočerpaniu EÚ fondov z končiacieho programového obdobia. Viac svetla do vývoja ekonomiky v prípade, ak by došlo k ďalšiemu lockdownu, resp. k pomalšiemu čerpaniu EÚ fondov prinášajú alternatívne scenáre.

HDP Slovenska stúpne v roku 2021 o 3,7%. Uvoľnenie opatrení po druhej vlne sa pretavilo do vyššej spotreby domácností už v druhom štvrťroku a v treťom štvrťroku bude ekonomika operovať blízko svojho predkrízového maxima. Rýchlejšie miňanie úspor však v treťom štvrťroku, podľa údajov eKasy, nepokračovalo.

Oživenie ekonomiky koncom roku stlmí tretia vlna pandémie. Predpokladom však je, že na jej zvládnutie bude potrebné zaviesť miernejšie opatrenia v porovnaní s koncom roku 2020, v súlade s aktuálnym automatom. Spotreba domácností v štvrtom kvartáli klesne o necelé 2 %, keď zasiahnuté budú najmä sektory ubytovania, stravovania, rekreácie a kultúry. Priemysel však zostane odolný, takže celkový HDP klesne len o 0,1 %. Hoci tretia vlna výraznejšie ďalej nenavýši počty nezamestnaných, zamestnaných bude za celý rok stále v priemere o 66 tisíc menej než v roku 2019.

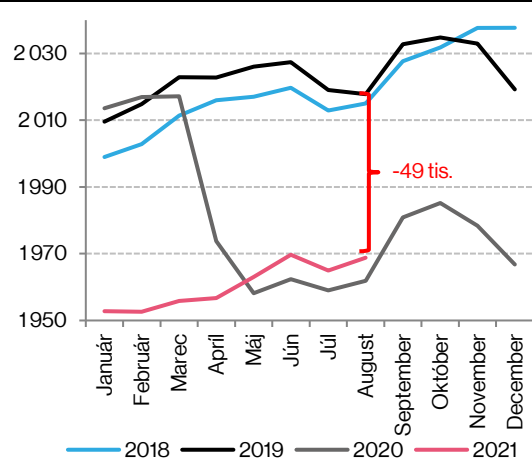
Tretia vlna stlmí výkon ekonomiky

Graf 1: Tržby v lete dosiahli podobnú úroveň ako pred rokom (eKasa, b.c.)

Pozn. 7-dňové priemery indexované oproti začiatku feb.
Zdroj: eKasa, FSSR, IFP

Graf 2: Oživenie trhu práce je len postupné a zamestnanosť zaostáva (tis. zmlúv)

Zdroj: Sociálna poisťovňa

Nedostatok materiálov vedie k výpadkom vo výrobe a k rastúcim cenám

V roku 2022 potiahnu rast najmä investície

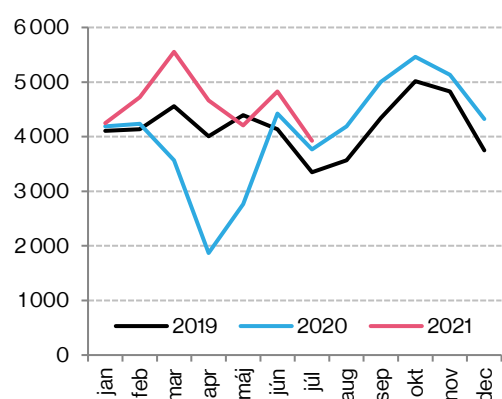
V roku 2023 sa dočerpajú EÚ fondy, čo podporí tvorbu HDP

Export bude brzdený nedostatkom súčiastok. Globálny dopyt po tovaroch zostáva vysoký a ponuka ho nedokáže nasýtiť. Výsledkom sú rastúce inflačné tlaky a výpadky vo výrobe. Predpokladáme, že tie nepriaznivo ovplyvnia slovenský export a aj reálny výkon ekonomiky v tomto aj budúcom roku.

V roku 2022 dosiahne rast HDP 4,2 %, hnaný najmä investíciami. Pandémia začiatkom roku ustúpi, neistota sa zníži a firmy opäť začnú investovať. S blížiacim sa koncom tretieho programového obdobia tiež predpokladáme, že sa začne zrýchľovať čerpanie EÚ fondov. K týmto zdrojom sa pridá aj čerpanie prostriedkov z Plánu obnovy EÚ. Celkové investície v ekonomike tak stúpnu medziročne o takmer 17 %. To prispeje nielen k menšiemu podchladeniu slovenskej ekonomiky, ale aj k zrýchleniu tvorby potenciálu slovenskej ekonomiky v ďalších rokoch.

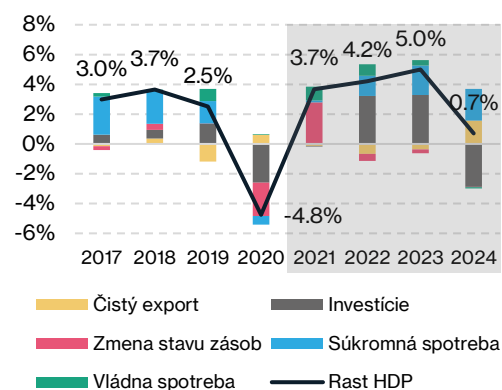
Koniec horizontu prognózy ovplyvní dynamika čerpania EÚ fondov. V roku 2023 rast ekonomiky zrýchli na 5% s vplyvom dočerpávania zdrojov z EÚ z končiacего programového obdobia, podobne ako v roku 2015. Táto akcelerácia bude znamenať mierne prehrievanie ekonomiky. Následne v roku 2024 ekonomika zvolní, keďže predpokladáme, že čerpanie zdrojov z nového štvrtého programového obdobia bude len postupné.

Graf 3: Export strojov a prepravných zariadení v dôsledku odstávok spomalil (NSA v b.c.)

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 4: Príspevky jednotlivých zložiek k rastu HDP (stále ceny, p.b.)

Zdroj: ŠÚSR, IFP

Tabuľka 1: Predbežný plán realizácie výdavkov z Plánu obnovy EÚ (v mil. eur, bez DPH, ESA2010)¹

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
RRP spolu	114	1 298	1 337	1 352	987	520
Investície	74	809	871	893	614	331
Kompenzácie	27	107	109	110	101	58
Medzispotreba	11	84	61	61	48	36
Naturálne soc. transfery	0	2	2	3	4	2
Sociálne transfery	0	9	14	21	14	7
THFK firmy	1	224	185	166	108	15
THFK domácnosti	0	62	96	98	98	71

¹ Aktuálna prognóza predpokladá oproti minulej nižšiu alokáciu zdrojov z Plánu obnovy EÚ zohľadňujúcu kľúč EK, podľa ktorého bola slovenská ekonomika v pandémii odolnejšia a tak získala menej prostriedkov.

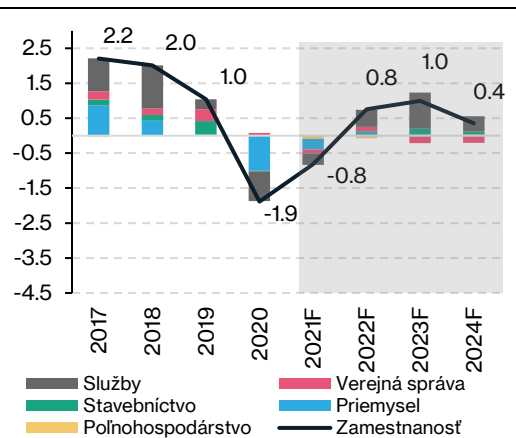
Oživenie tvorby pracovných miest sa kvôli tretej vlnе opätovne odkladá. Druhý štvrtrok bol pre ekonomiku priaznivý, kedy vďaka zlepšujúcej sa epidemickej situácii trh práce znova naštartoval tvorbu pracovných miest. Oproti prvému kvartálu si prácu našlo o niečo viac než 18 tis. ľudí a zamestnanosť sa zvýšila naprieč všetkým odvetviami. Nástup tretej vlny a s ňou spojené ekonomické obmedzenia prerušia pozitívny vývoj z leta. Očakávame, že pri spomalení rastu v najbližšom období zamestnanosť začne výraznejšie rásť až v 2. štvrtroku 2022. V roku 2023 by sa mal trh práce ďalej zotavovať, k čomu výrazne prispejú zdroje z EÚ.

Miera nezamestnanosti v roku 2021 len mierne presiahne 7 %, no v ďalších rokoch už začne postupne klesať. V roku 2022 by mala miera nezamestnanosti dosiahnuť 6,7 %, a následný výraznejší pokles bude podporený investíciami z Plánu obnovy EÚ. Rýchlejšie znižovanie nezamestnanosti na konci horizontu prognózy bude tlmené predpokladanou konsolidáciou vo verejnej správe.

Priemerná nominálna mzda sa v roku 2021 zvýši o 5,4 %. Výška miezd bude v tomto roku do veľkej miery ovplyvnená nízkou porovnávacou bázou z roka 2020, ale aj pandemickými vlnami. Vysoká chorobnosť prudko zvyšuje počet poberateľov PN a OČR, čo sa prejavuje v nižších vyplácaných mzdách a vykazovanej priemernej mzde.² V roku 2022 sa vyšší rast cien premietne do nominálnych miezd, ktoré budú rásť na úrovni 5,5 %, no reálne mzdy (zohľadňujúce infláciu) sa zvýšia len mierne (1,3 %). Priemerná mzda si udrží stabilné tempo aj v nasledujúcich rokoch spolu s oživením ekonomiky a tvorbou pracovných miest. Prognóza predpokladá zaostávanie miezd vo verejnom sektore v porovnaní so zvyškom ekonomiky z dôvodu znižovania výdavkov vo verejnej správe.

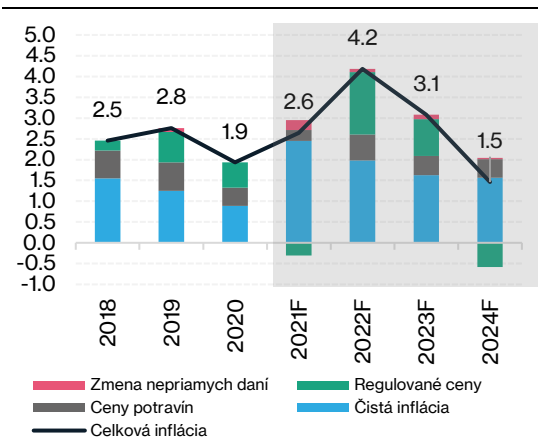
Inflačné tlaky v druhej polovici roka zosilnejú. Prognóza predpokladá celoročný rast o 2,5 % v 2021. Nárast cien stavebných materiálov sa odrazil v raste imputovaného nájomného, čo vyhnalo nahor ceny služieb. Stúpajúce ceny ropy dvíhajú ceny pohonných látok a rastúci globálny dopyt po tovaroch vedie aj k dočasnému rastu cien aj ostatných surovín a vstupov. Ten povedie k vyšším cenám obchodovateľných tovarov s presahom aj do budúceho roka.

Graf 5: Príspevky odvetví k rastu zamestnanosti ESA, (v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

Graf 6: Vývoj a prognóza inflácie spolu s príspevkami jednotlivých zložiek (v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

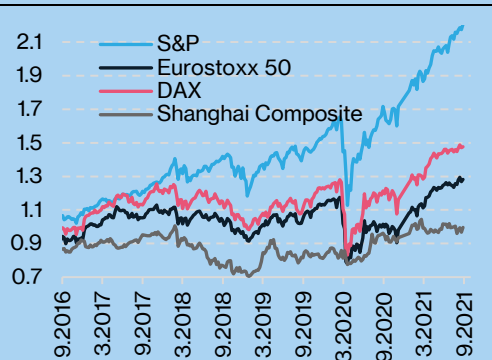
² Nemocenské dávky sa do miezd nezarátavajú, no ich poberatelia sú stále vedení ako zamestnaní. Tento fakt potom znižuje vykazovanú priemernú mzdu zamestnancov.

Rast cien v budúcom roku prekročí štyri percentá. Opätovné oživenie dopytu na svetových trhoch, rast cien emisných povoleniek, ako aj iné globálne faktory prudko zdvihli ceny budúcich kontraktov energetických komodít. To povedie k zvýšeniu regulovaných cien v rokoch 2022 a 2023. Predpokladáme, že rast cien surovín v druhej polovici budúceho roka zvolní a ceny vstupov sa tak stabilizujú. Stabilná bude aj dopytová inflácia, ktorú budú tmiť nižší rast zamestnanosti a miezd vo verejnom sektore. V roku 2023 sa do rastu cien premietne aj schválené ďalšie zvýšenie spotrebnej dane z tabaku.

BOX 1: Predpoklady externého prostredia

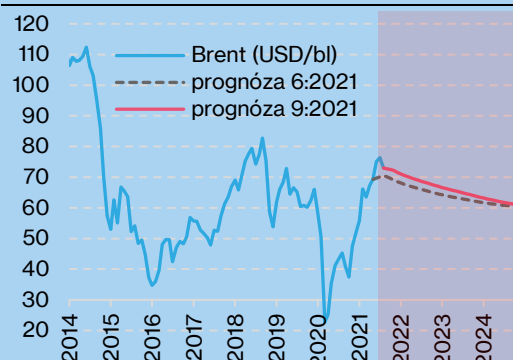
Aktiové indexy počas leta pokračovali v raste a prekonávali historické maximá (Graf A). Záujem o akcie je podporený pozitívnymi náladami v súvislosti s mierou zaočkovanosti vo veľkých ekonomikách a s tým spojené menšie obavy z ďalšej vlny pandémie. Investori zároveň rátajú s pokračujúcimi monetárnymi a fiškálnymi stimulmi, čo znížilo výnosy dlhopisov. Rast cien energií spolu s drahšími pohonnými látkami a meškajúcimi dodávkami niektorých súčiastok vyvolávajú silné inflačné tlaky. Keďže vyššia inflácia je spôsobená skôr ponukovými faktormi a nie je dôsledkom prehrievania sa ekonomik, očakáva sa, že rast cien je len dočasný, aj keď vyššie ceny môžu pretrvávať dlhšie. **Cena ropy Brent sa zvýšila až k 80 USD/bl., no následne mierne klesla (Graf B).** Na horizonte prognózy by sa cena komodity mala ustáliť na úrovni 60 USD/bl.

Graf A: Aktiové trhy pokračujú v silnom raste (jan 2016 = 100)

Zdroj: Bloomberg, IFP

Graf B: Cena ropy vzrástla, na horizonte prognózy má klesať (USD/bl.)

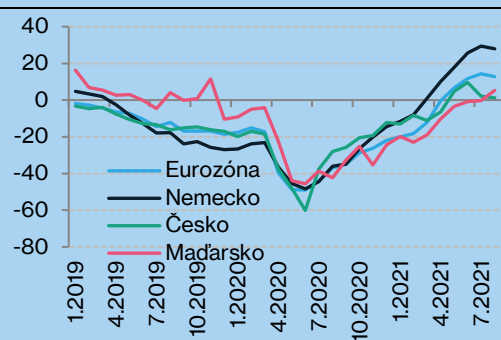

Zdroj: Bloomberg, IFP

Uvoľnenie epidemických opatrení v letných mesiacoch prispelo k svižnému oživeniu služieb, ktorých výkon v Európe dobehol priemyselnú výrobu. Priemysel naďalej rastie, no koncom leta zvolnil zo svojej dynamiky. Nákupní manažéri v priemysle ostali napriek dlhým dodacím lehotám a vyšším cenám vstupných surovín naďalej optimistickí. Príčinou optimizmu je aj rastúci počet nových objednávok (Graf C). Na druhej strane, chýbajúce súčiastky spolu s drahšími cenami vstupov vytvárajú tzv. úzke hrdlá vo výrobe, čo sa prejavilo v poklese dokončených výrobkov (Graf D). **Výsledkom je dopyt prevyšujúci ponuku, čo tlačí celkové ceny nahor.**

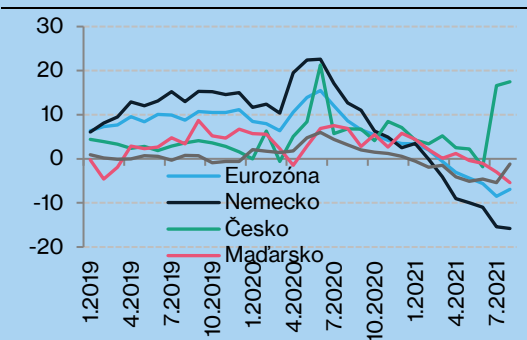

Graf C: Objednávky v priemere sú podľa hodnotenia podnikov vysoko (ESI index)

Zdroj: EK, IFP

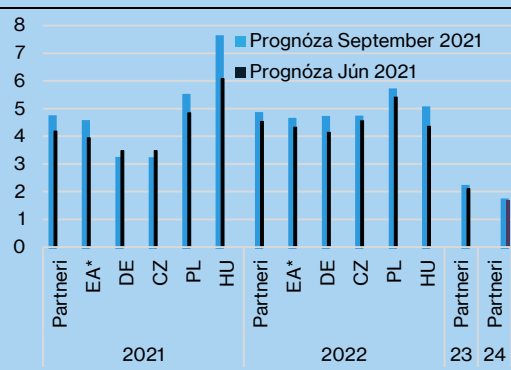
Graf D: Dokončených výrobkov je stále menej (ESI index)

Zdroj: EK, IFP

K silnejšiemu rastu v roku 2021 prispel lepší výsledok v druhom štvrtroku, keď sa ekonomiky väčšiny partnerov otvorili. Letná dovolenková sezóna bola porovnateľná s predchádzajúcim rokom, čo prispelo k letnému oživeniu jednotlivých ekonomík. Nasledujúci vývoj závisí od priebehu jesennej vlny pandémie, ktorá by mala byť aj vďaka očkovaniu o čosi miernejšia. V druhej polovici roka 2021 by malo pomôcť aj čerpanie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti. Odhad HDP väčšiny obchodných partnerov Slovenska preto revidujeme pre rok 2021 nahor, čo sa podpíše pod silnejší rast aj v nasledujúcom roku (*Graf E*). Slabší svetový obchod ťahaný Čínou a USA má za následok, že sa silnejší rast HDP našich obchodných partnerov v plnej miere nepremieta aj do rastu ich importov (*Graf F*). Uzávierka predpokladov vonkajšieho prostredia vrátane úrokových sadzieb, cien komodít a výmenných kurzov bola 31. augusta 2021.

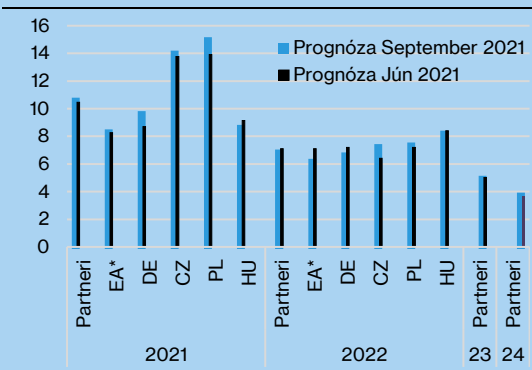
Graf E: Prognóza rastu HDP externého prostredia

*vážená eurozóna podľa exportov

Zdroj: IFP

Graf F: Prognóza rastu importov externého prostredia

Zdroj: IFP

Alternatívne scenáre vývoja

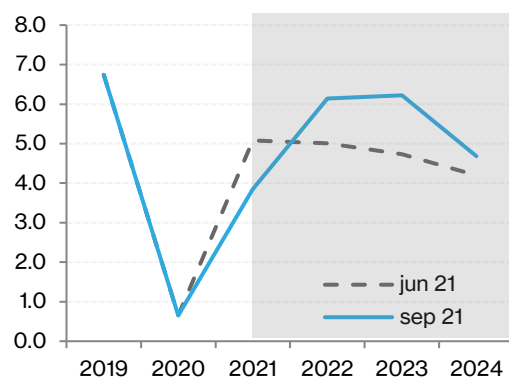
Pre lepšiu informovanosť verejnej diskusie na Slovensku slúžia alternatívne scenáre, ktoré tentokrát modelujú ekonomický vývoj v prípade lockdownu a nízkeho čerpania EÚ fondov. Izrael patrí medzi lídrov v miere vakcinácie obyvateľstva, napriek tomu sa v Izraeli v lete diskutovala potreba ďalšieho lockdownu. V prvom alternatívnom scenári bol modelovaný vplyv prípadného lockdownu na slovenskú ekonomiku. Zavedenie prísnejších opatrení nad rámec aktuálneho automatu v podobe lockdownu ešte v tomto roku by znížilo HDP o dodatočných 0,3 p.b (podrobnejšie v Boxe 2). Hlavným faktorom podporujúcim rast ekonomiky v roku 2023 bude dočerpanie EÚ fondov z končiacieho programového obdobia. Druhý alternatívny scenár modeluje situáciu nižšieho čerpania na úrovni 70% v

prognóze a jeho vplyv na ekonomiku. Nižšie, 70% čerpanie, by v roku 2023 znížilo rast o 1,7 percentuálneho bodu (viď Box 3).

Celkový vplyv aktualizácie makroekonomickej prognózy na daňové základne je zmiešaný. Tretia vlna zníži rast daňových základní v tomto roku, no ten sa presunie spolu s oživením ekonomiky do roku 2022. Presný vplyv makroekonomickej prognózy na odhad daní a odvodov bude predmetom rokovania Výboru pre daňové prognózy 23. 9. 2021.

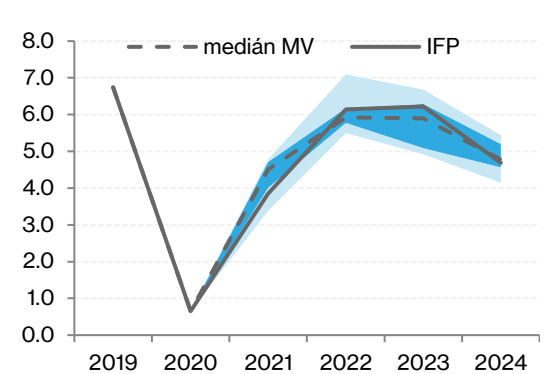
Aktualizácia makroekonomickej prognózy MF SR bola predmetom rokovania Výboru pre makroekonomické prognózy 16. septembra 2021. **Prognóza bola všetkými členmi Výboru (NBS, RRZ, SLSP, Tatrabanka, Infostat, SAV, Unicredit a ČSOB) zhodnotená ako realistická.** Aktualizácia prognózy, ako aj zápis z Výboru pre makroekonomické prognózy a podkladové materiály sú dostupné na internetovej stránke IFP.

Graf 7: Vývoj makroekonomických základní v porovnaní s predchádzajúcou prognózou

Zdroj: IFP

Graf 8: Porovnanie prognóz vážených základní³ pre rozpočtové príjmy s členmi výboru

Zdroj: IFP

BOX 2: Scenár lockdownu

Nepriaznivejší vývoj pandémie môže podnietiť diskusie o opätovnom lockdowne. Pre lepšiu informovanosť takejto diskusie prvý scenár modeluje ekonomické vplyvy prípadného lockdownu. Jeho zavedenie by obmedzilo najmä spotrebu domácností a to približne s dvojtretinovou silou oproti lockdownu z druhej vlny pandémie. HDP by v tomto prípade stúplo v roku 2021 o 3,4%, čo je o 0,3 p.b. menej než v základnej prognóze.

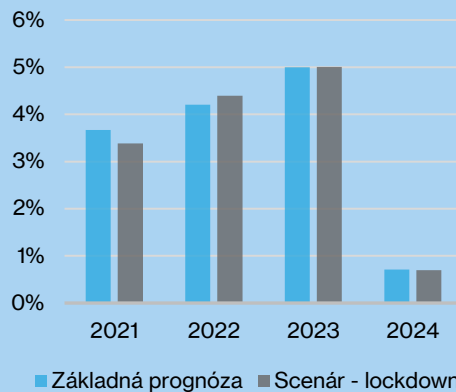
Skúsenosti s delta variantom koronavírusu z krajín ako Izrael a USA ukazujú, že vyššia zaočkovanosť nemusí stačiť na odvrátenie vysokého počtu hospitalizácií. V niektorých štátoch USA s podobnou mierou zaočkovania, ako je na Slovensku, dosiahli hospitalizácie na milión obyvateľov podobnú úroveň ako na Slovensku v druhej vlny pandémie. Hospitalizácie výrazne narástli aj v Izraeli, ktorý patrí medzi lídrov v miere vakcinácie, a kde sa vo verejnej diskusii zvažoval aj opätovný lockdown. Pre lepšiu informovanosť verejnej diskusie na Slovensku pre prípad zhoršovania pandemickej situácie 1. alternatívny scenár modeluje ekonomické vplyvy opätovného lockdownu. **Scenár modeluje situáciu s lockdownom počas októbra a novembra,** čo bude znamenať obmedzenie obchodov a služieb na predaj pre základné potreby, zatvorenie škôl, reštaurácií, hotelov a obmedzenie pohybu. Ekonomické vplyvy lockdownu sú odhadnuté na základe výpadku spotreby domácností v predchádzajúcich vlnách pandémie. Prísne uzatvorenie ekonomiky na jar 2020 a v prvom štvrtroku 2021 viedlo k spotrebe domácností nižšej o 600 mil. eur

³ Makroekonomické základne pre rozpočtové príjmy (váha ukazovateľov závisí od podielu jednotlivých daní na celkových daňových a odvodových príjmoch); Mzdová báza (zamestnanosť + nominálna mzda) - 51.1%, Nominálna súkromná spotreba - 25.7%, Reálna súkromná spotreba - 6.6%, Nominálny rast HDP - 9.9%, Reálny rast HDP - 6.7%.

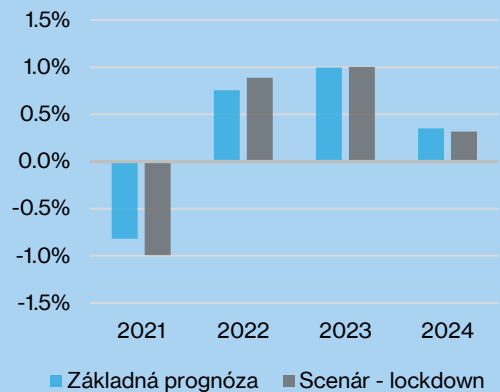
(v s. c.). V scenári je predpokladaný kratší lockdown s približne dvoj tretinovým efektom na spotrebu oproti predchádzajúcim vlnám, vzhľadom na vyššiu zaočkovanosť.

HDP by v tomto scenári vzrástlo o 3,4 %, čo je o 0,3 p. b. menej než v prognóze. Scenár predpokladá, že pandémia sa po novom roku úplne nevytratí, ale jej intenzita a vplyvy na ekonomiku nebudú zásadné, čo bude viesť k rýchlemu návratu ekonomiky na pôvodnú trajektóriu. Zamestnanosť by v poslednom kvartáli tohto roka poklesla o 17 tisíc osôb oproti prognóze. Trh práce by sa zotavil počas prvej polovice roka 2022.

Graf G: Tempo rastu HDP v prognóze a v scenári lockdownu

Graf H: Tempo rastu zamestnanosti v prognóze a v scenári lockdownu

Zdroj: IFP

Zdroj: IFP

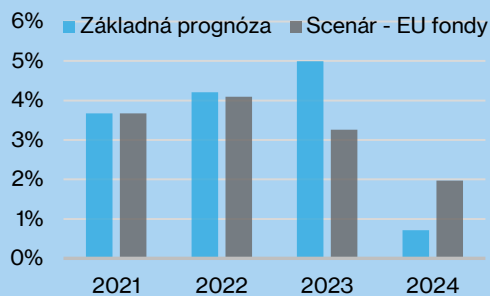
BOX 3: Scenár nižšieho čerpania zdrojov z EÚ

Rast našej ekonomiky bude v nasledujúcich rokoch do veľkej miery ťahaný zdrojmi z EÚ fondov. Prognóza v súlade s väčšinovými očakávaniami členov makrovýboru predpokladá do roku 2024 vyčerpanie takmer celého balíka zdrojov EÚ (v objeme viac než 11 mld. eur), z čoho väčšinu tvoria zdroje programového obdobia EÚ fondov končiaceho v 2023. V prípade alternatívneho scenára s nižším čerpaním na úrovni 70% by HDP rástol o 1,7 p. b. menej než v prognóze a na konci horizontu prognózy by HDP bol nižší o 500 mil. eur.

Podobne ako v programovom období končiacom v roku 2015 zostáva na posledné roky aktuálneho programového obdobia vyčerpať veľký objem zdrojov z EÚ fondov. Prognóza predpokladá, že sa to do veľkej miery opätovne podarí, čo povedie k zrýchleniu ekonomického rastu k 5% v roku 2023. Na základe výsledkov prieskumu medzi členmi Výboru, rovnaký predpoklad o vysokom čerpaní zdrojov EÚ má zahrnutý vo svojich prognózach aj väčšina členov Výboru. Pre ilustráciu dôležitosti úspešného dočerpavania zdrojov aktuálneho programového obdobia pre ekonomický vývoj, druhý scenár modeluje situáciu, v ktorej čerpanie dosiahne úroveň 70% disponibilného objemu. To zodpovedá minimálnej hodnote z prieskumu medzi členmi Výboru. Množstvo zdrojov je v tomto prípade do roku 2024 nižšie o 2,5 mld. eur, pričom sa rozdiely najviac prejavujú v roku 2023, kedy je objem čerpania nižší až o 2 mld. eur.

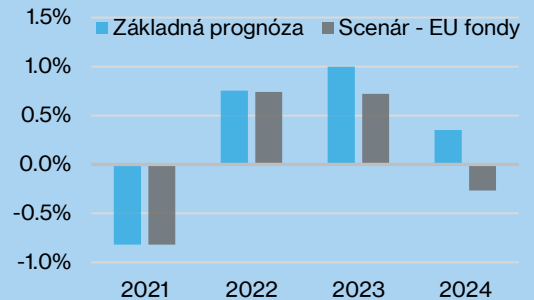
HDP by v roku 2023 vzrástlo o 3,3 %, čo je o 1,7 p. b. menej ako v prognóze. Vyšší rast v roku 2024 je výsledkom bázického efektu z predchádzajúceho roku, ale úroveň HDP by stále bola nižšia ako v prognóze. Trh práce reaguje na výpadok zdrojov s oneskorením a najväčšie rozdiely sa prejavujú až v roku 2024, kedy by bolo zamestnaných o 22 tisíc osôb menej ako v prognóze.

Graf G: Rast HDP v prognóze a v scenári nižšieho čerpania zdrojov z EÚ (v %)

Zdroj: IFP

Graf H: Zamestnanosť v prognóze a v scenári nižšieho čerpania zdrojov z EÚ (v %)

Zdroj: IFP

PROGNÓZA MF SR - HLAVNÉ INDIKÁTORY EKONOMIKY (September 2021)

ukazovateľ (rast v % ak nie je uvedené inak)	2020	prognóza				rozdiel oproti Jún 2021			
		2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Hrubý domáci produkt									
HDP, s.c.	-4.8	3.7	4.2	5.0	0.7	-0.9	-0.8	0.2	-0.3
HDP, b.c. (mld. €)	91.6	96.9	104.9	113.2	116.5	-0.1	1.1	2.2	2.8
Súkromná spotreba, s.c.	-1.0	0.2	2.4	3.6	3.9	-2.6	0.4	2.8	1.0
Súkromná spotreba, b.c.	1.1	2.5	6.9	6.8	5.6	-1.6	1.8	3.6	1.8
Vládna spotreba	0.3	4.9	4.1	1.8	-0.4	1.4	7.5	-2.7	-1.7
Fixné investície	-12.0	-0.3	16.7	15.2	-12.2	-2.2	-3.8	0.1	-2.7
Export tovarov a služieb	-7.5	10.5	3.1	6.0	4.0	-4.4	-3.4	0.1	0.4
Import tovarov a služieb	-8.3	10.9	3.9	6.5	2.4	-4.5	-2.3	0.6	0.2
Trh práce									
Zamestnanosť (štat. výkazníctvo)	-1.8	-0.8	0.6	1.0	0.4	-0.4	-0.3	0.3	-0.3
Mzdy, nominálne	3.8	5.4	5.5	5.1	4.8	-0.8	1.4	0.2	0.2
Mzdy, reálne	1.8	2.8	1.3	1.9	3.2	-1.8	0.1	-0.5	-0.5
Miera nezamestnanosti	6.7	7.0	6.7	5.7	5.2	0.0	0.4	0.0	0.1
Inflácia									
CPI	1.9	2.5	4.2	3.1	1.5	1.0	1.3	0.7	0.6

Zdroj: ŠÚ SR, IFP